Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St, Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 196. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 14-го ЖОВТНЯ 1982 — ЦЕНТІВ 25 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, OCTOBER 14, 1982 No. 195. VOL. LXXXIX.

КОНҐРЕС ЗСА СХВАЛИВ РЕЗОЛЮЦІЮ В СПРАВІ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ

Вашінгтон. — Палата Репрезентантів і Сенат ЗСА схвалили резолюцію, в якій засуджують переслідування Української Католицької і Православної Церков в Україні і передали її до затвердження президентові Роналдові Реґенові. Палата Репрезентантів прийняла цю резолюцію ч. 123, 30-го вересня ц.р..

Ця резолюція, яка відкликається на статтю 52 совєтської конституції про „свободу сумління", а тим самим свободу релігійних переконань, була внесена сенатором Беррі Ґолдвотером та кількома іншими сенаторами ще в квітні 1981 року в Сенаті (ч.18), а в травні того самого року в Палаті Репрезентантів її запропонував Едвард Дервінський та понад 30 інших конґресменів.

Тепер ця резолюція перейшла до президента Р.Реґена з проханням, щоб він в ім'я оборони людських прав звернувся офіційно до уряду СССР дозволити відновити діяльність Української Католицької і Православної Церков в Україні, в СССР, та в країнах Східньої Европи. Резолюція також закликає президента Р.Реґена почати формальні і неформальні переговори із урядом СССР у справі свободи релігійних практик обидвох Церков в СССР.

Палата Репрезентантів і Сенат висловлюють сподівання, що Президент ЗСА зверне увагу всіх американських та інших вільних Церков на переслідування Української Католицької і Православної Церков на терені СССР і що вони допоможуть у їх відродженні.

Від років головним промотором цієї резолюції, що її вкінці апробував Конґрес ЗСА, є проф. д-р Лев Добрянський.

УВАН плянує видання джерельних праць

Зустріч в Головній Канцелярії УНС (сидять, зліва): У. Дячук, проф. д-р Ю. Шевельов, д-р І. Флис, проф. д-р Я. Білінський; (другий ряд, зліва): С. Гавриш, проф. д-р О. Федишин, проф. д-р В. Омельченко і В. Сохан.

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Українська Вільна Академія Наук в ЗСА, відома і заслужена українська наукова установа з осідком в Ню Йорку, плянує видати своєрідний довідник джерел до новітньої історії України, який є необхідний для наукових праць з цієї доби.

Про плянування видання, яке появиться у чотирьох томах, інформували головних урядовців УНСоюзу і редакцію „Свободи" представники УВАН під час розмов в Головній Канцелярії УНСоюзу в четвер, 7-го жовтня ц.р. Делеґацію УВАН очолював президент Академії проф. д-р Юрій Шевельов, а в її склад входили теж проф. д-р Ярослав Білінський, перший віцепрезидент, генеральний секретар проф. д-р Василь Омельченко і науковий секретар проф. д-р Олег Федишин. Цим трьом останнім УВАН доручила загальну редакцію серії „Джерела до новітньої історії України". Цей великий проєкт коштуватиме приблизно 60,000 дол. і тому УВАН звертається до УНСоюзу, до інших установ і організацій та до цілої української громади у ЗСА і Канаді за фінансовою допомогою, розробивши вже детальний технічний плян. Перші томи серії вже майже готові до друку.

Затруднені в Головній Канцелярії УНСоюзу головні урядовці, предсідник д-р Іван Флис, секретар Володимир Сохан, касир Уляна Дячук і організатор Степан Гавриш виявили повне зрозуміння до праці УВАН та її найновіших плянів, заявивши готовість дати повну підтримку проханням делеґації УВАН, коли воно буде представлене на наступних річних нарадах Головного Уряду, який, згідно з практикою, визначує дотації на різні цілі і потреби громади.

Представники УВАН теж інформували про інші пляни і проєкти, зокрема продовження видання „Анналів" та їх популяризацію, переведення змін в бібліотеці і архівах УВАН, включно із новою системою каталоґізації книжок і документів тощо. Обговорено теж можливості тіснішої співпраці із „Свободою" та „Українським Тижневиком".

Відкривається унікальна виставка матеріялів УПА

Ню Йорк, Н.Й. — Тут відбудеться в неділю, 17-го жовтня ц.р., відкриття унікальної виставки документів і матеріялів з історії УПА із матеріялами, що досі не були публічно виставлені та мають велику історичну вартість.

Виставка буде проходити в залі Українського Спортового Клюбу при 122 Друга авеню і триватиме до 24-го жовтня ц.р.

Святочне відкриття відбудеться в неділю, 17-го жовтня о год. 1-ій по полудні. Виставка буде відкрита в будні дні від 6-8-ої год. вечора, а в неділі від 1-ої до 8-ої години.

Виставку документів і матеріялів УПА організує громадський комітет для відзначення 40-річчя УПА, який також підготовляє на суботу, 23-го жовтня, урочистий концерт у залі Купер Юніон при 7-ій вулиці та 3-ій авеню.

ДОПОВІДЬ ПРОФ. А. КІПИ

Філядельфія, Па. — У неділю, 17-го жовтня ц.р., о год. 3:30 по полудні тут в Українському Католицькому Університеті (Філядельфійський Центр), при 7911 Вайтвуд Ровд, Елкінс Парк, проф. Альберт Кіпа виголосить доповідь на тему „Життя та творчість Вадима Кіпи". Доповідь буде ілюстрована прозірками та уривками із музичних творів покійного композитора. Виступ проф. А.Кіпи спонзорує Осередок праці НТШ і Відділ УВАН у Філядельфії.

ПРОВІРЯЮТЬ УЧАСТЬ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ У БУДОВІ ГАЗОПРОВОДУ

Бонн, Західня Німеччина. — Речник Християнсько-демократичної партії Західньої Німеччини, Ґінтер Райхерт заповів тут, що члени його партії, яка вийшла переможно в недавніх виборах, зажадали від Европейської організації торговельних спілок прослідити точно чи СССР використовує політичних в'язнів, як примусових робітників для будови газопроводів до Західньої Европи.

Як відомо, провідник Християнсько-демократичної партії канцлер Гельмут Коль запевнив, що він далі респектує усі зобов'язання відносно будови цих газопроводів, що їх зробив його попередник Гельмут Шмідт.

Рівночасно із заявою речників партії щодо прослідження справи політичних в'язнів, організація Міжнародна Амнестія з осідком у Франкфурті повідомила, що в наступному місяці влаштовує міжнародне переслухання яке має на цілі підтвердити, що на Сибірі працює примусово 100,000 політичних в'язнів із концентраційних таборів. Совєтські чинники заперечують, що використовується політичних в'язнів до будови газопроводів, хоча вістки про це дісталися на Захід вже раніше.

КЕННАН ЗАКЛИКАЄ ДО УСУНЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ САНКЦІЙ ПРОТИ СССР

Франкфурт, Західня Німеччина. — Колишній американський амбасадор до СССР і відомий совєтолог, закликав західні країни усунути економічні санкції проти Совєтського Союзу і заявив, що Захід своїм „балаканням" причиниться до того, що війна з СССР „стане дійсно неминучою".

Виступаючи як головний промовець на франкфуртському книжковому ярмарку, на якому йому вручено „Нагороду миру", 78-літній колишній американський амбасадор говорив:

„Ми мусимо негайно й невідклично знести всі економічні санкції проти СССР. Намагання унеможливити чи повернути взад економічний поступ іншого народу не має місця в політиці демократичної країни під час миру. Така політика є засобом до приготування нової війни, а не засобом для її уникнення".

Промовляючи німецькою мовою, Кеннан продовжував:

„Ми мусимо положити кінець цій деструктивній мілітаризації публічних дискусій відносно взаємовідносин між Сходом і Заходом, кінець цьому безнастанному говоренню про страшні речі, які росіяни можуть зробити нам і ми їм в буцімто неминучій війні..."

Кеннан, автор т.зв. політики повздержування („контейнмент") гостро критикував „примітивне, спрощене і часто помилкове думання, яке представляє Совєтський Союз, як (країну) невідклично настроєну у сторону аґресії".

Проф. Кеннан далі твердив, що Захід має цілий ряд чинників для переконання Совєтсього Союзу, що „інвазія Західньої Европи і вибух нової війни не буде в інтересі Совєтського Союзу".

Хоч Кеннан промовляв в тому самому часі, коли маріонетковий варшавський уряд розв'язав польську робітничу спілку „Солідарність", він ані словом не згадав про події в Польщі та безнастанний шантаж Москвою Польщі і інших сателітів.

Видатки на зброєння сильно зросли

Вашінгтон. — Тут у окремій розвідці п.н. „Військові і соціяльні видатки світу в 1982 році" подають, що у світі видають один мільйон долярів на мінуту на цілі зброєння.

Дослідження про величезне збільшення видатків на зброєння перевела Рут Сівард, що є головою організації „Світові пріорітети". На підставі інформацій з Пентаґону, організацій у Об'єднаних Націях і Сі-Ай-Ей світові видатки на зброєння зросли до 600 більйонів річно, значить понад 1 мільйон на мінуту.

При тому міжнародні нуклеарні засоби побільшилися так, що тепер припадає 3,5 тонни Ті-Ен-Ті на кожну живучу на світі людину. Значить сила вибуху нуклеарної бомби збільшилася на мільйон разів від атомової атаки на Гірошіму у Другій світовій війні. ЗСА і СССР ведуть перед у видатках на зброєння і мають під своєю контролею 96 процентів світового атомового вивінування.

З приводу того постійного посилення видатків на зброєння терпить ціла світова економія і тепер сотки мільйонів людей терплять з приводу браку найбільше примітивних середників до життя, — подає авторка праці про зброєння.

В Торонто відбудеться виставка мистців з України

Торонто, Онт. — Тут відбудеться перша спільна виставка визначних сучасних мистців з України, яким пощастило виїхати на Захід

У виставці візьмуть участь Володимир Макаренко, Віталій Сазонов, Антон Соломуха і Володимир Стрельніков. Відкриття виставки заплановане на неділю, 14-го листопада ц.р., в ґалерії Інституту св. Володимира.

В. Макаренко і В. Стрельніков обіцяли приїхати на відкриття виставки. Після двох тижнів в Торонто виставка продовжуватиметься цілий місяць грудень у Вінніпеґу в ґалерії Осередку Української Культури й Освіти.

Всі чотири мистці широко відомі в Україні та в цілому СССР. Тому що вони не мали змоги свобідно творити в репресивній атмосфері в Україні, вони шукали можливостей виїхати на Захід. Різними дорогами їм це вдалося і так від кількох років вони перебувають, працюють і виставляють свої твори в Европі.

Їх картини були включені у виставку і каталог „Сучасного мистецтва з України" в 1979 році в Мюнхені, Лондоні, Парижу і Ню Йорку. В той час тільки В. Стрельніков та А.Соломуха вже були у вільному світі.

В жовтні цього року відбувається спільна виставка цих мистців в Мецу, Франція. Українська та чужомовна критика високо оцінила творчість мистців. Це вперше українці в Канаді матимуть змогу побачити картини цих визначних сучасних мистців з України на спільній виставці та ближче запізнатися з їхнім мистецтвом.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТИ

ЗВЕРНЕННЯ ПУН

Під кінець цього року, 30 грудня 1982 року, припадає 60-та річниця створення найжорстокішої тюрми народів, Союзу Совєтських Соціялістичних Республік, горезвісного СССР, що декретом Москви був формально покликаний до життя 30-го грудня 1922 року. Навіть ту куцу автономію, яку місцеві національ-комуністи вибороли собі внаслідок революції, Москва перекреслила і привернула нову форму самодержавія під покришкою інтернаціоналізму.

Припускаємо, що совєтські дипломатичні місії у всьому світі використають цей свій ювілей для гучних святкувань, під час яких представники урядів вільних (досі) держав і члени дипломатичних представництв будуть підносити тости на „миролюбивий" СССР і його вождя Леоніда Брежнєва.

В той час Москва ще дужче натискатиме на шиї поневолених народів, ще гостріше переводитиме свою русифікаторську політику, ще дошкульніше топтатиме людські й національні права. Тому цю дату ми мусимо використати для піднесення голосу протесту проти неволі, проти насильства, проти етноциду.

Є досить часу, щоб спільно зорганізувати ділові комітети для влаштування протестаційних маніфестацій перед будинками, в яких містяться совєтські дипломатичні й консулярні представництва й торговельні місії.

Закликаємо всіх українців, без різниці на наші сучасні розходження, взяти в свої руки ініціятиву створення відповідних ділових комітетів.

Закликаємо всі організації, які гуртуються біля Державного Центру УНР, всі Організації Визвольного Фронту, Організації Українського Демократичного Руху й Організації Союзу Гетьманців Державників до спільної й солідарної співпраці для успішного переведення цієї протестаційної акції. Ми просимо ієрархів й духовенство Українських Церков з'єднати нас усіх у спільній молитві за кращу долю України!

Ми просимо Секретаріят СКВУ включити в цю акцію ввесь наш суспільно-громадський сектор, а особливо молодечі організації.

Ми запрошуємо наших братів білорусів, наших приятелів литовців й естонців, наших побратимів козаків, наших союзників грузинів, вірменів й азербайджанців, народи північного Кавказу й Середньої Азії спільно з нами стати на тих маніфестаційних протестах проти совєтсько-московського поневолення.

Ми запрошуємо наших сусідів поляків, словаків, чехів, мадярів і румунів приєднатися до цієї маніфестації за волю для усіх народів і гідність для кожної людини!

Нехай день 30-го грудня 1982 року стане Днем Української Солідарности, коли ми перед цілим світом, а особливо перед українським народом на батьківщині задемонструємо, що нам Україна важливіша за партійні програми, за територіяльні чи конфесійні різниці.

Даймо доказ нашої національної й політичної зрілости. Будьмо гідні наших нескорених братів на рідних землях.

Слава Україні!

10-го вересня 1982 року

Провід Українських Націоналістів

У світі

ПРЕЗИДЕНТ ЄГИПТУ ГОСНІ МУБАРАК поїхав до столиці Судану Картум, щоб там підписати договір поміж тими двома державами, який буде координувати усі політичні і господарські справи. Цей договір завершить восьмирічну співпрацю поміж Єгиптом і Суданом, і має на меті дати також обидвом країнам більшу військову безпеку. Як відомо, Судан це одна із нечисленних арабських держав, яка задержала своє приязні взаємовідносини з Єгиптом, після того як покійний президент Анвар Садат підписав договір з Ізраїлем.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II ПРИЙНЯВ ВЕЛИКУ групу поляків в числі 11,000, серед якої були також представники уряду. У своєму слові до прочан, які прибули до Риму на канонізацію священика о. М.Кольбе, він звернув увагу на те, що в часі канонізації багато поляків-прочан плакали і просили про його поміч. Він висловив надію, що польський уряд звільнить всіх ув'язнених. Представники уряду присутні під час промови Папи, не реаґували на ці слова, як також на те, що Папа співав враз із прочанами польський національний гимн із піднесеною правою рукою у виді літери „В". Папа, як відомо, двократно наставрував уряд Польщі за скасування спілки „Солідарність".

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ЯПОНІЇ ЗЕНКО СУЗУКІ вніс свою резиґнацію з уваги на те, що Японія зараз у великих господарських труднощах, за які голова уряду уважає себе співвідповідальним. Резиґнація Сузукі є великою несподіванкою тому, що передбачувано його перемогу у недалеких виборах.

В СТОЛИЦІ ІНДІЇ НЮ ДЕЛІ ДІЙШЛО ДО СУТИЧКИ поміж поліцією і озброєними членами секти Сік, які старалися дістатися до будинку парляменту. Члени секти Сік протестували проти смерти 34-ох із своїх однодумців, які перебували в тюрмі. У сутичці біля будинку парляменту згинули чотири особи, а п'ять поранено.

НА ПІДСТАВІ СВІДЧЕНЬ ВТІКАЧІВ З ҐВАТЕМАЛІ до Мехіко, війська Ґватемалі, шукаючи за повстанцями, напали 17-го липня ц.р. на індіянське село Сан Франсіско і вбили там 300 чоловіків, жінок і дітей. Міжнародна Амнестія каже, що досі чиновники уряду генерала Ефрена Ріоса Монтта, який перебрав у Ґватемалі владу в місяці березні ц.р., вбили 2,888 індіян і селян, в тому багато жінок і дітей.

В БУЕНОС АЙРЕСІ АРЕШТУВАЛИ ГЕНЕРАЛА Амеріко Дагера, який командував в першому тижні війни арґентинськими військами на Фальклянських островах. Арешт генерала прийшов після того, як він прилюдно скритикував спосіб керування найвищими військовими чинниками Арґентини справою конфлікту на Фальклянських островах.

В ПОЛЬЩІ НЕСПОКІЙ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Ґданськ, Польща. — В Польщі продовжуються третій день страйки і сутички поміж робітниками і поліцією, особливо в Ґданську.

Як повідомляє польське урядове радіо, досі заарештовано 148 робітників у Ґданську, але міжнародні обсерватори стверджують, що їх куди більше. Другого дня страйку у корабельних доках у протестаційних зібраннях взяло участь понад 8,000 робітників.

Вміжчасі польський уряд повідомив офіційно, що коли робітники будуть продовжувати страйки, застосується до них воєнні суди, а поліція буде вживати зброю. Деякі із робітників інформують, що їх вже звільнили з праці, а іншим дали доручення зголоситися до військової служби, як подає Ассошіейтед Пресс.

Оцінюють, що страйк охопив біля 17,000 робітників у Ґданську, а у сусідній Ґдині біля 2,000. Усі вістки проходять однак з перешкодами і є дуже різні, залежно від того з якого вони джерела.

Офіційні польські інформації стараються зменшити важливість теперішнього страйку, боючись, що він пошириться на інші міста, а то й на цілу Польщу, де панує загальне обурення з приводу рішення польського уряду у п'ятницю 8-го жовтня ц.р., розв'язати незалежну робітничу спілку „Солідарність". Якщо робітники в Ґданську не дістануть підтримки інших, ледве чи зможуть вони довго вдержатися. Але вістки з Польщі західніх кореспондентів подають про заворушення у Вроцлаві, а у великих копальнях Нова Ґута біля Кракова скликано віча робітників, щоби рішити чи вони будуть солідаризуватися з робітниками в Ґданську. Як інформують також, страйк піддержують в першу чергу молоді робітники, які не мають родин, хоч бракує їм тепер провідника, яким був у 1980 році Лєх Валєнса.

В Америці

НЕНАЗВАНИЙ РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ політичний стратег заявив, що, мовляв, „Тед Кеннеді зайшов так далеко вперед у перегонах до Білого Дому, що перемогти його дуже тяжко". Волтер Мондейл занадто пов'язаний з колишнім президентом Джіммі Картером й не може перемогти Е.Кеннеді у приєднуванні голосів ліберального крила Демократичної партії.

НА ДУМКУ ОФІЦІЙНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ Державного департаменту переговори Шулц-Ґромико мають дуже відмінний характер від стилю переговорів, які провадив попередній державний секретар Александер Гейґ. Джордж Шулц воліє вести переговори із міністром закордонних справ СССР у присутності своїх дорадників, в той час як А. Гейґ вважав за краще зустрічатися з Ґромиком без них.

ШОСТИЙ ПО ВЕЛИЧИНІ БАНК „КЕМІКАЛ" став ініціятором зменшення відсотків на так звані позички споживачів з 18,5 до 17-ти відсотків. До цих пір вже кілька великих банків зменшили відсотки на позички до 13, проте це зменшення стосувалося лише великих підприємств, що позичали великі суми на промислові цілі. Тепер із зменшенням відсотків, заініційованого банком „Кемікал", скористає пересічний громадянин. Споживацькі позички відіграють велику ролю у житті країни — це позички для купівлі автомобілів, холодильників й інших предметів домашнього устаткування, позички для подорожів, відпочинку тощо, і видаються вони звичайно на короткі реченці, здебільшого не більше ніж 5 років. Банк „Кемікал" увів також так звану змінну відсоткову стопу на позички, що їх банк видає під заклад нерухомого майна.

ТУРБОТИ РЕСПУБЛІКАНСЬКИХ КАНДИДАТІВ незабаром, 25-го жовтня, збільшаться. У цей день, тільки 8 днів перед виборами, очікується рапорт Департаменту скарбу, що має виказати федеральний дефіцит на суму 110 більйонів долярів.

ДОСІ ТЕКСАС БУВ ЗРАЗКОМ СТЕЙТУ, В ЯКОМУ відбувалося постійне пожвавлення і ріст економії; сьогодні там заіснувала зовсім протилежна ситуація. В останніх тижнях позвільнювано з праці десятки тисяч робітників, затруднених на просторих нафтових полях східнього Тексасу. Це ж саме діється у Гюстоні, у фабриці устаткування, потрібного при свердлінні нафти, як також у фабриках поблизу Далласу та у крамницях із подібним устаткуванням біля кордонів із Мехіко.

У ПОНЕДІЛОК, 11-ГО ЖОВТНЯ Ц.Р. З ПРОМОВОЮ виступив президент Роналд Реґен, щоб підтримати кандидатуру республіканця Джеймса М. Коллінса. Президент промовляв перед заможною верствою мешканців передмістя Ірвінгу в Тексасі, закликаючи не зосереджуватись на питанні безробітних, число яких дійшло до 10,01 відсотка, а звернути увагу на пожвавлення нюйоркської біржі, де кожний день вказує на зріст уділів різних фірм та приватних осіб. Президент назвав цей зріст на біржі — „голосом довір'я у майбутність Америки".

ДВА ШВЕДИ І АНГЛІЄЦЬ ЗДОБУЛИ В ПОНЕДІЛОК 11-го жовтня, Нобелівську нагороду з ділянки медицини, за їхній винахід ліку для контролі простаґляндину у клітинах людей і звірят. Шведи — 66-річний д-р Суне Берґстром та 48-річний д-р Бенгт Самуельссон розпочали свої досліди над простаґляндином — як учитель і студент — в Каролінска інституті в Стокгольмі. Англієць — 55-річний д-р Джан Вейн — це директор дослідів від 1973 року у фундації Велкам, у Бекенгам, Великобританія. Вони всі три взяли участь в мітинґу, на якому відбулося візначування заснування Гарвардської медичної школи. Туди їх запрошено, щоб вони пояснили своє найновіше відкриття у медицині.

У МОРСЬКІЙ БІОЛОГІЧНІЙ ЛЯБОРАТОРІЇ, у Вудс Голл., Масс., на підставі нових студій над раками, виявлено, що вони є одним із найбільш скомплікованих і софістикованих створінь. Один із біологів цієї лябораторії відкрив, що американські раки мають у мільйони разів більш вразливу систему смаку як її мають люди.

У КІНЦІ МИНУЛОГО ТИЖНЯ В ПІВДЕННІЙ Каліфорнії розшалілась несамовита пожежа, вогні якої знищили 100 мешкальних домів і пошкодили велику кількість осіб. До блискавичного поширення пожежі причинилися швидкі перелетні осінні вітри, що їх мешканці Санта Ана називають — „диявольськими вітрами". Речники пожежної сторожі твердили, що хоча ще в неділю, 10-го жовтня, полум'я на цих теренах не вщухало, немає, однак, причини побоюватися, щоб пожежа своїм полум'ям зачепила ще інші квартали.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Польща і Реґен

У минулу п'ятницю, 8-го жовтня ц. р., польський сойм схвалив новий закон про робітничі спілки, за яким він розв'язав також формально існуючу централю робітничих спілок „Солідарність". На 460 членів сойму, знайшлося 10 смільчаків, які голосували „проти". У принципі, за тим законом дозволяється робітникам організуватись у професійних спілках, але тільки в окремих фабриках без взаємного зв'язку і без спільної організаційної верхівки, — „федерація" таких робітничих спілок може постати щойно у 1984 році. Нові робітничі спілки, за схваленим законом не будуть підлягати державним органам, але підлягатимуть комуністичній партії, що виходить на одно, бож усі відповідальні пости у комуністичній Польщі обсаджені партійними людьми. Польський прем'єр, він же голова компартії і міністер військових справ, генерал Ярузельскі, який у грудні минулого року проголосив був воєнний стан і виарештував коло 1,000 осіб з верхівки „Солідарности", включно з її головою Лєхом Валєнсою, заявив у соймі, що він „невдовзі" звільнить знов якесь число „притриманих" (офіційно нікого ніби не арештовано, тільки „притримано") та облегшить приписи щодо свободи комунікації, ба навіть обіцяв скасувати воєнний стан, але тільки тоді, коли в Польщі настане „громадський мир".

Цей новий уряд по польському робітничому русі зі забороною творити вільні від партійного надзору спілки, породив негайну реакцію у всьому західньому світі, зокрема та особливо у президента Роналда Реґена. Перебуваючи у Каліфорнії, Президент сердито назвав теперішніх правителів Польщі „Негідними босяками" та заявив, що негайно дає розпорядження, щоб скасувати статус найбільш упривілейованої країни, яким користувалася Польща у торговельних взаєминах з Америкою. За коментарями американської преси позбавлення Польщі того привілею матиме радше символічне, як практичне значення, бо польський експорт до Америки і так скорчився до вартости кругло 102 мільйонів долярів за перших шість місяців цього року, ото ж не становить поважної позиції в торгівлі ані Америки, ані Польщі.

Деякі коментатори дораджують Президентові вдарити болючіше теперішній польський режим, вимагаючи звороту боргів, які йдуть в більйони, за отримані від Америки машини й товари. Диктатор Польщі Ярузельскі негайно відповів на ту реакцію Америки заявою, що Америці ані будь-якій іншій країні у світі нема ніякого діла до „внутрішніх справ Польщі" і до польського законодавства. Це докладне наслідування совєтських наказодавців Ярузельского які твердять, що зламання Москвою Гельсінкських угод про людські права — це „внутрішня справа" Совєтського Союзу.

Президент Реґен правильно подав конкретний спосіб замирення західнього світу з сучасним режимом у Польщі: скасування воєнного стану, звільнення усіх арештованих польських робітничих діячів і членів опозиції та нав'язання із провідниками „Солідарности" переговорів про компромісове розв'язання проблеми зорганізованого робітничого та взагалі професійного життя. Однак такий плян насправді нездійсненний, бо він вимагає, щоби тоталітарний комуністичний режим заперечив принцип своєї тоталітарности: у цьому саме суть комунізму, що він підпорядковує компартійній кліці все життя у країні, в якій баґнетами заведено комунізм. Цілий світ обурюється такими методами тоталітаризму, але тоталітаристи не рахуються з громадською думкою світу. Вони утотожнюють правду із своїми думками, із своїми поглядами і своїми діями і так, як силою накидають країнам і народам свою владу, так само вимагають підпорядкування свого світогляду і своїх думок їхній тоталітарній ідеології. У цьому й засаднича різниця між дійсною та формальною, тільки за назвою, демократією: правдива демократія визнає вільне суперництво ідей, тоталітаризм використовує демократичні свободи для підрізування демократії.

Тепер Польща переживає важкі дні, коли комуністична кліка стала на послуги російсько-большевицькому імперіялізмові і здавлює в Польщі свободу думки і слова, не кажучи вже про свободу дії. У важкій ситуації опинилася й найбільша у Польщі, від комуністичного режиму ще сяк-так незалежна Католицька Церква. Централя робітничих спілок „Солідарність" охопила кругло 10 мільйонів членів, Католицька Церква в Польщі охоплює понад 30 мільйонів населення. Церква апелює до обох сторін, щоби були „помірковані" й виминали насильних метод. Тямлючи мудрі слова Шевченка, пробудника української нації, що „Польща впала і нас завалила", ми, українці, не повинні радіти сучасним нещастям Польщі, а співчувати полякам і солідаризуватися у боротьбі проти Москви, водночас тавруючи польський шовінізм, який перешкоджує такому потрібному спільному фронтові.

ПЕРЕГОВОРИ ПОМІЖ КОРОЛЕМ ЙОРДАНУ Гуссейном і Ясіром Арафатом, хоча тягнуться вже кілька днів, не довели до ніякого конкретного успіху. Показується, що існує між ними велика різниця поглядів на засадничі справи, відносно полагодження конфлікту в Ливані. Виглядає, що король Гуссейн не дістане права бути головним посередником у тому конфлікті.

Іван Кедрин

РОСІЯ ЧИ СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ?

Український Науковий Інститут Гарвардського університету видав 12-сторінкову брошуру, на крейдовому папері з кольоровими світлинами, складану, як книжечку, під великим заголовком „Росія чи Совєтський Союз" та зразу же на обгортці з поясненням: „Це велика різниця". Автор — асистент професора історії у Гарвардському університеті, дійсний член НТШ і заступник голови її Історичної Секції, ядерно, діловo, найбільш фахово і переконливо з'ясував повний анальфабетизм не тільки широких кіл американського суспільства, але й активних діячів американських засобів інформації — преси, радіо і телевізії — у справах Східньої Европи, яку вони примітивно окреслюють одним вигідним словом „Росія". Під цим поняттям Росії вони розуміють історію, географію і культуру, легковажно ставлячись до всього „неросійського", чи пак взагалі не знаючи і не розуміючи, що в „Рашія" є щось інше, як тільки все „рашієн". Широкі американські кола, навіть у політичній верхівці вважають, що як в Америці всі тутешні етнічні групи прийняли у своїх студіях і варстатах праці англійську мову, так само в Совєтському Союзі, який для американців є синонімом Росії, повинні всі приймати російську мову й говорити по-російськи. Автор наводить приклади, як таке переплутування понять зроджене з географічного й історико-політичного анальфабетизму доводить до абсурдів. Наприклад, читаємо там, американець дивується, чому олімпійський чемпіон, якому ґратулюють, як „російському тріюмфаторові", обурюється, що він не росіянин. Автор цілком правильно стверджує також, що кілька мільйонів американських громадян, рід яких виводиться з країн, які тепер входять в склад Совєтського Союзу, просто ображені включенням їх до одного всеохоплюючого „Рашія — рашієн".

Професор Сисин звертає увагу, що навіть американське Крайове Географічне Т-во, яке виконує місію через свій прегарний журнал знайомлення американців з географією, етнічним складом і подекуди й культурою всіх країн у широкому світі, видав недавно зшиток під самозаперечним заголовком „Подорож почерез Росію: Совєтський Союз сьогодні". Автор виправдує такий примітивний підхід до Сходу Европи геополітичним станом з-перед революції у 1917 році, себто за панування царату. Тоді існувала одна „Росія" і американці не знали та й тепер не свідомі, що більшість цієї царської Росії складалася з конґльомерату поярмлених війнами чужих держав і народів. Але автор — звертає увагу, — що західні українці ніколи до Росії не належали і були силою включені до Совєтського Союзу щойно під час і після Другої світової війни. Американські редактори й педагоги не здають собі справи з абсурду, яким є їхнє проголошування, що виступатиме „Російський балет з Вільна", або говорять про Київ, як „місто в Росії". Очевидно анальфабетизм американського загалу та навіть його інтеліґентської верстви не свідомий того, що вірмени прийняли християнство вже у 301 році й після упадку їхньої давньої держави опинилися під пануванням персів, турків і москалів. Автор забув добавити, що термін „Росія" появився щойно після битви під Полтавою 1709 року.

Професор Сисин — науковець, історик, не активний в політичному житті і тому можна зрозуміти, що він у своїй першорядній, фаховій, з великим розмахом написаній брошурі, не вказує на один, в актуальній міжнародній ситуації чи не найважливіший момент: що неросійські народи в Совєтському Союзі — це природний союзник Америки і того всього Заходу, який загрожений російсько-большевицьким імперіялізмом. Але, очевидно, коли західній, зокрема й особливо американський загал утотожнює „Росію" з Совєтським Союзом і привик думати про ввесь Схід Европи, як про „Росію", то також загалові чужа й навіть несприйнятлива концепція розбиття Сходу Европи на національні держави. До того причинилися й американські вчені економісти та політики типу Кеннана, які є звеличниками концепції (створеної, зрештою німцями) „великого господарського обширу": Легше й вигідніше, мовляв, торгувати з одним партнером, аніж десятком партнерів. Розвал єдиної-неподільної Росії, як її називали за царату, лякає також деяких західніх европейців і американців, що на Сході Европи настане хаос і що там, на Сході Европи, на місце стабільности, існуючої за царського чи большевицького режиму, прийдуть перманентні конфлікти, зародок нових воєн.

Зате проф. Сисин звертає увагу на момент, часто переочуваний і недоцінюваний також українськими діячами: що останній перепис населення в Совєтському Союзі вказує виразно на перехилювання відношення між корінними росіянами та неросійськими народами, які опинилися у СССР після поярмлення їх або за царату або вже за большевицького режиму. І тому, логічно, автор запитує американську верхівку, як вона уявляє політику супроти „Рашії", коли ту „Рашію" становитимуть не-росіяни, а народи, ворожі супроти одної централістичної „Рашії"? Ця повільна, але виразна зміна етнічного характеру Совєтського Союзу вже знайшла теоретиків, що кремлівські володарі, ствердивши невдачу перетворення усього населення СССР в один „радянський народ", будуть присилувані змінити дещо свою політику безоглядної русифікації і завернути на позиції того ленінізму, який (у теорії) поручав рахуватися з національною проблемою, що її не можна розв'язати виключно тільки поліційними методами.

Автор тієї маленької, але дуже цікавої і важливої брошури, радить „перевиховувати" американських редакторів і телевізійний персонал, щоб всі вони стали грамотнішими у відношенні до проблеми Сходу Европи. Він признає, що це довгий і трудний процес, але невідхильний з погляду наукової правди і здорового глузду. Це цікава проблема, яким шляхом вести таке „перевиховування" американських засобів інформації — преси, радіостанцій і телевізії. Автор, мабуть, пише свої завваги на адресу керівних американських кіл, щоби вони самі „перевиховували" сво-

(Закінгення на стор. 6)

Галичина під Габсбурґами

Недавно Український Науковий Інститут Гарвардського університету (УНІГУ) випустив збірник статтей про Галичину під час австрійської окупації, 1772-1918, під назвою „Будова нації і політика націоналізму; есеї про австрійську Галичину". Ця книжка складається з одинадцять статтей. Деякі з них були прочитані на науковій конференції, присвяченій „Австро-Угорщині в 1867-1918 року", яка відбулася в Гарварді в 1977 році й була спозорована УНІГУ та Совєтським і Східньо-Европейським мовним центром. Решта статтей були передруковані з інших збірників або спеціяльно написані для цього збірника. Редактори книжки — професори Франк Сисин і Андрій Марковіц.

Провідна стаття - це обширна та детальна студія проф. Івана Лисяка-Рудницького про українців в Галичині під австрійським пануванням. Автор ясно описує стан Галичини, при кінці XVIII сторіччя, ситуацію українців до 1848 року, Весну Народів, 1848-49, польсько-український конфлікт, ідеологію москофілів, організації українських партій та Галичину на початку Першої світової війни. Цей есей варто окремо надрукувати та вживати як науковий матеріял в різних університетських курсах про дев'ятнадцяте століття в Східній Европі.

З інших статтей про українців в Галичині є довга та інформаційна стаття проф. П. Брака про Івана Вагилевича і українську ідентичність. Автор описує активність одного з членів „Руської Трійці", який пішов шляхом українсько-польської співпраці, але без тривалих наслідків, бо польсько-українські взаємини дуже погіршилися після Весни Народів і Вагилевич був забутий наступними поколіннями.

Дуже цікавою є стаття проф. Марти Богачевської-Хом'як про Наталію Кобринську, як ідеолога фемінізму. Вона старанно описує життя і творчість Кобринської та видвигає дві головні течії в неї: фемінізм та соціялізм. Кобринська поєднувала ці два впливи, пропонувала їх в галицькому суспільстві й організувала жіноцтво на їх базі.

Проф. Іван П. Химка написав працю про ремісничі самодопомогові організації в Галичині під час 1870-их років. Він аналізує одну з них, „Побратим", яка існувала чотири роки у Львові; подає причини її заіснування, її браки та занепад. Проф. Павло Маґочий має дві статті в збірнику, про мовне питання як чинник в національнім русі та великий бібліографічний опис до історії українців в Галичині.

Проф. Леонід Рудницький написав про образ Австрії в працях Івана Франка де показав, як Франко еволюціонував від неґативного представлення австрійського правительства в своїх ранніх працях до більше позитивних описів Австрії.

Для рівноваги поданого матеріялу в збірнику є чотири статті, які прямого відношення до українців не мають. Стаття проф. А. Марковіца дає загальну характеристику Габсбурзької Імперії, її адміністрації та впливу національного чинника на імперію. Проф. Пітер Вандич обширно пише про поляків в Габсбурзькій монархії, а проф. Е. Мендельсон і Л. Еверет описують соціяльне і політичне життя жидів в Галичині.

Книжка має карту Галичини, табелю міст в різних мовах і детальний індекс.

Цей збірник є поважним вкладом до студій над історією Галичини в XIX століттї. Він також може служити як посібник для студентів в коледжах і університетах.

Юрій Гасцький

Я. Татомир

ВІЗЬМІМ УЧАСТЬ У ВИБОРАХ

Невдовзі відбудуться вибори до Палати Репрезентантів та до Сенату. Ми, як і усі громадяни ЗСА, знову будемо мати змогу і нагоду виконати наш важливий обов'язок — віддати наші голоси на конґресменів чи сенаторів, які нам до вподоби.

У минулому, здебільшого ми просипляли вибори, зокрема в той час коли не було виборів на президента.

Головною причиною тієї нашої політичної інерції, яка дуже зменшує вагу і значіння в американському політичному світі, була відсутність належної акції у тому напрямку, відсутність закликів, напрямних та пригадок від нашого політичного проводу, зокрема від УККА та від наших політично-партійних верхівок, які були так зайняті взаємоборотьбою у нутрі нашого ґетто, що у них уже не залишалося ні зацікавлення, ні часу, ні енерґії думати про інші, дуже важливі, речі.

Ми здаємо собі справу з цього, що нам потрібна допомога американського політичного світу у багатьох справах, наприклад, в акціях оборони наших переслідуваних братів і сестер в Україні, в обороні Української Гельсінкської Групи, в обороні наших Церков на рідних землях і т. п., але ми якось не додумуємося до того, що в заміну, щоб даний конґресмен чи сенатор нам допоміг, ми повинні допомогти йому щонайменше тим, що для кожного виборного політика є найважливіше — нашими голосами.

Зовсім зрозуміло, що виборні політики, конґресмени і сенатори більше рахуються з групами, які масово йдуть до виборів (наприклад, етнічна жидівська група, яка, як відомо, користає із привілею голосувати стовідсотково), і менше рахуються з групами, які виявляють мале зацікавлення і малу участь у виборах. При тому слід згадати, що участь різних груп у виборах і спосіб їхнього голосування, у бюрах конґресменів і сенаторів, фахівці цієї ділянки оцінюють, аналізують і реєструють із великою докладністю. Отже, якщо хтось думає, що ніхто не знає — чи і як ми, як етнічна група, голосуємо, то він помиляється.

Не зважаючи на наше відносно мале зрозуміння ваги виборів і мале зацікавлення тією справою, та незважаючи на малу участь у виборах, є деяка кількість конґресменів і сенаторів, які цікавляться українськими справами, вносять на форумі Конґресу і Сенату резолюції у справі допомоги українським політичним в'язням, у справі Української Гельсінкської Групи, чи переслідуваних українських Церков і т. п.

Деякі із них, як Данте Фасцель (Фльорида), Миллисент Фенвик (Ню Джерзі), Чарлз Доґерті (Філядельфія, Па.), Бернард Дваєр (Ню Джерзі), Дон Бонкер (Вашінґтон), Клемент Заблоцкі (Висканcин) й інші, що їх немає тут змоги перерахувати, виявили не тільки багато зрозуміння і доброї волі, але теж присвятили українським справам на терені Конґресу і Сенату багато уваги, часу і труду.

Заслуга у тому наших молодих, високоідейних, і компетентних активісток і активістів, згуртованих у таких організаціях, як Філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав України, Американці за Людські Права України (Нюарк, Ню Джерзі), Комітет для Оборони Людських Прав в Україні (Иллиной), група „Смолоскипу" у Балтиморі та інші.

Деякі із згаданих конґресменів та сенаторів є членами Республіканської партії інші — Демократичної. Незалежно від того, до якої партії кожний із нас належить, ми повинні голосувати на кандидатів, які виявили себе нашими приятелями, не тільки на словах, але і на ділах, навіть якщо вони належать до іншої партії.

Допоможім нашою масовою участю і розумним доцільним голосуванням у виборах нашим молодим активістам у їхніх незвичайно важливих, корисних і потрібних зусиллях, здобути зрозуміння і допомогу на терені Конґресу і Сенату ЗСА для нашого поневоленого народу.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Пам'яті композитора Ігоря Шамо

Передо мною лежить вирізка з газети „Культура і життя", яку надіслав мені приятель. Великими літерами надруковано у чорній рамці Ігор Наумович Шамо і на мене дивиться з посмішкою фото відомого українського композитора, який помер від тяжкої хвороби на 58-му році життя.

Це велика втрата для українського музичного мистецтва. Не стало талановитого художника, чуйної людини. Ігор Наумович все своє життя присвятив служінню українському народові і його твори залишились золотим фондом у розквіті української музичної культури. Багато років нас об'єднувала творча співпраця. Неодноразово Ігор звертався до мене, коли треба було робити запис його музики для кіна і театральних вистав, радіо і телебачення, де я брав участь як музикант-акордеоніст. Він сам чудово володів цим інструментом й іноді показував, як повинна звучати музична фраза, або сольо. Я пригадую, як він сів за піяно при записі музики до фільму „Ч. П." — показав характер деяких музичних епізодів. Іноді він імпровізував по ході музичного супроводу. Його виконання було настільки чудове, що артисти оркестри апльодували гучними оплесками. Він вимагав від дириґента і оркестри притримуватись його творчого задуму і був дуже суворим, коли відчував якусь фальшиву ноту. Він палав від гніву і не дай Бог було кому-небудь помилитись.

Коли І. Шамо писав будь-яку музику, вона була завж-

(Закінгення на стор. 6)

Ярослав Татомир

ДІЇ УПА НА ЗАКЕРЗОННІ У РОКАХ 1944-1947

II

Терен Закерзоння був поділений на три округи: Перша округа охоплювала Перемищину, західню частину Бойківщини і Лемківщини, друга округа охоплювала Ярославщину і Любачівщину, а третя округа охоплювала Холмщину.

Перша округа поділялася на надрайони „Холодний яр" „Бескид" і „Верховина", друга мала тільки один надрайон „Батурин" і третя округа поділялася на надрайони — „Левада" і „Лиман".

Увесь терен Закерзоння поділявся дальше на 22 райони, 69 кущів і коло 200 станиць. Ця сітка охоплювала 325 місцевостей.

Головний (Крайовий) провід ОУН Закерзоння був наступний: провідник — Ярослав Старух („Стяг"); військовий референт і командант УПА — Мирослав Онишкевич („Орест"); референт пропаґандивно-політичний і заступник Старуха — Василь Галан („Орлан"); референт Служби Безпеки — Петро Федорів („Дальнич");

В округах і у нижчих звенах діяли ще господарчі референтури і служба здоров'я.

Автори подають що у крайовому проводі працювало приблизно 85 осіб, у проводах округи, надрайонів і районів 282 осіб, у проводі кущів 207 осіб а кількість членів організації у станицях була приблизно 1,605 осіб, разом приблизно 2,179 активних членів ОУН.

Рівночасно з перебудовою структури ОУН на Закерзонні, йшла там перебудова структури УПА. Перебудова ця тривала від березня до липня 1945 року. Головну ролю у цій перебудові відограв, — кажуть автори, — командант УПА-Захід полковник Шелест і команда військової округи „Буґ", але безпосереднім організатором УПА на Закерзонні був заступник команданта воєнної округи „Буґ" Мирослав Онишкевич („Орест")

Онишкевич був на весні 1944 року командантом куреня Української Народної Оборони, який діяв на терені повітів Томашів і Грубешів. Три сотні цього куреня знищив тоді, між іншим, відділ польської Армії Крайової „Кракуси" та відділ совєтських парашутистів.

У 1946 році УПА-Закерзоння мала чотири курені із 16 сотнями та чотири до шість спеціяльних сотень. (Завданням спеціяльних сотень була охорона штафетних ліній і кур'єрів, забезпека переходів на кордонах і т. п.)

Курені і сотні мали назви чи радше псевда своїх командантів. Коли команданти куренів і сотень гинули їх місце займали інші, і тоді курінь чи сотня зміняли назву.

Нижче подаємо назви куренів і сотень, які існували у 1946 році, так як це подають автори „Дроґі до ніконд". Там де подано псевда попередніх командантів, подаємо їх у лапках.

На Бойківщині і Лемківщині діяв курінь „Рена" із сотнями: „Біра", „Бродича" („Дідика"), „Гриня" і „Стаха". У Перемищині оперував курінь „Байди" (Коника") із сотнями: „Бурлака", „Ластівки", „Громенка" і „Крилача" („Яра"). На терені Любачівщини і Ярославщини діяв курінь „Залізняка" із сотнями: „Шума", „Крука", „Калиновича" („Балая") і „Підкови" („Тучі"). На Холмщині оперував курінь „Беркута" („Ягоди", „Прірви") із сотнями: „Яра" („Крапки", „Кропиви"), „Дуди", „Давида" і „Чавса".

Крім цього були, як уже згадано — спеціяльні сотні. Такою була, наприклад, сотня „Смирного", що перебувала переважно у Словаччині, у районі лісів Делегиня — Вижний Комарник, що переходила на Закерзоння тільки для диверсійних акцій та діяла переважно у східній частині краківського воєвідства (у повітах Ґорлицькім і Новосандецькім). Головним завданням тієї сотні була забезпека пунктів проникання до Чехо-Словаччини. Подібні завдання мали сотні „Сагайдачного" („Бриля"), „Мирона", „Штиля", „Перемоги" і „Кармелюка".

Величина сотень вагалася, а пересічний стан сотні у час найбільшого розросту УПА наприкінці 1945 року і на початку 1946 року виносив 120 осіб, а в той же самий час загальний стан УПА-Закерзоння виносив 2400 осіб. Наприкінці 1946 року і на початку 1947 року пересічна чисельність сотні, — кажуть автори,— була 90 осіб і стан УПА — 1,800 вояків.

Автори пишуть, що команда польської армії перебільшувала чисельність УПА і оцінювала її на 4,820 вояків, а корпус „Внутріщньої безпеки" оцінював УПА, у липні 1946 року на — 6,320 осіб.

Відділи Самооборони

Коли говоримо про УПА не можна не згадати Української Народної Самооборони (УНС), бо ці обидві організації тісно співпрацювали зі собою, відділи УНС часто поповняли собою сотні УПА, як також ці обидві організації деколи переводили спільними силами бойові операції і т. п.

Сітку УНС розбудовано на Закерзонні осінню 1944 року і на весні 1945 року Відділ УНС підлягав проводові Куща, що в його склад входили референти: кущовий, військовий, який був водночас командантом відділу УНС, господарчий, пропаґандивний, служби безпеки, референтка Українського Червоного Хреста і лучники.

Відділи УНС були це малі, 15 до 50 осіб, групи, високо дисципліновані і законспіровані, із захованою зброєю.

Завданням відділів УНС було: брати участь у деяких акціях УПА, дбати про кватири для УПА, виживлення для УПА, службу лучників й інформаторів, опіку над раненими і недужими і т. п., але основним завданням цих відділів була оборона українського населення перед польськими бандами і совєтськими партизанами.

У 1945 році УНС переживала свій розквіт, — пишуть автори. Чисельний стан відділів УНС на Закерзонні був тоді, приймаючи пересічно 40 осіб у відділі і 70 кущів — 2,800 осіб.

У другій половині 1946 року, після переселення майже півмільйона українців до Совєтського Союзу і після переходу більшої кількости членів УНС до УПА, чисельний стан активних членів УНС на Закерзонні обнизився до приблизно 1,000 осіб.

Після Другої світової війни Українська Народна Самооборона і УПА були конечні на Закерзонні — як єдина охорона українського населення перед різними польськими збройними бандами.

(Продовження буде)

У СОРОКРІЧЧЯ УПА — ФРАҐМЕНТИ З ЖИТТЯ І БОРОТЬБИ

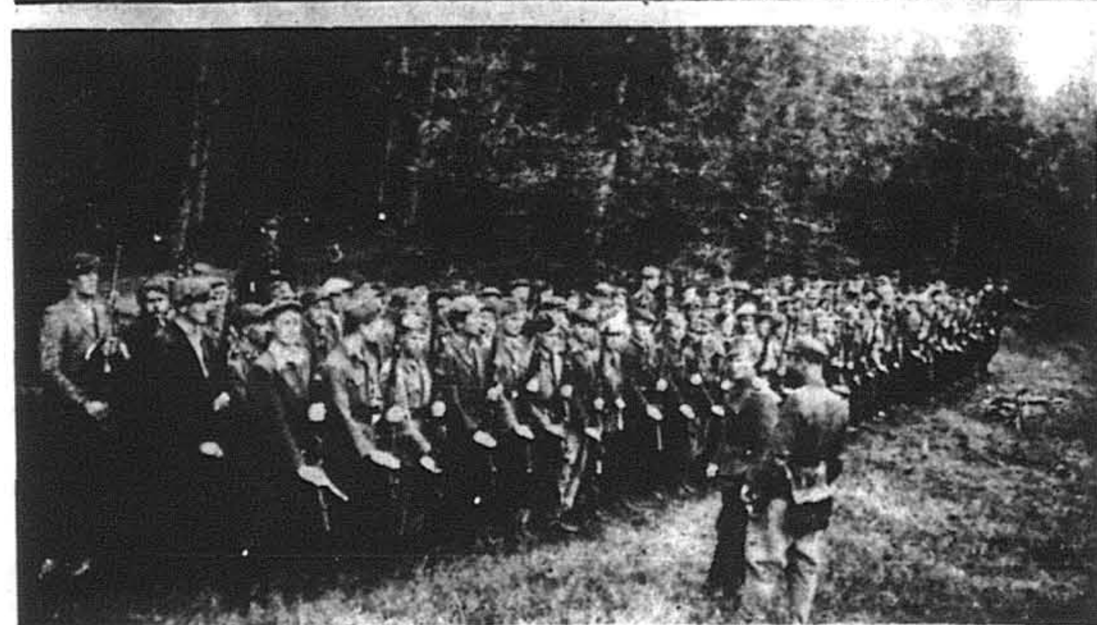

Присяга вояка Української Повстанчої Армії

Затверджена УГВР і введена наказом ГВШ ч. 7. з 19. VII. 1944.

Я, воїн Української Повстанчої Армії, взявши в руки зброю, урочисто клянусь своєю честю і совістю перед Великим Народом Українським, перед Святою Землею Українською, перед пролитою кров'ю усіх Найкращих Синів України та перед Найвищим Політичним Проводом Народу Українського:

Боротись за повне визволення всіх українських земель і українського народу від загарбників та здобути Українську Самостійну Соборну Державу. В цій боротьбі не пожалію ні крови, ні життя і буду битись до останнього віддиху і остаточної перемоги над усіма ворогами України.

Буду мужнім, відважним і хоробрим у бою та нещадним до ворогів землі української.

Буду чесним, дисциплінованим і революційно-пильним воїном.

Буду виконувати всі накази зверхників.

Су... ...таємницю.

Бу... ...му життю всім...

Коли... ...и, то мене пок... ...ної Р люції і с... ...ДУ.

За Самостійну Соборну Українську Державу!

Воля Народам Воля Людині!

ДОБРОВОЛЬЦІ!

при німецьких військових частинах

Німецькі гнобителі втрачають під ногами ґрунт. Їх кидають усі европейські союзники. Всі окуповані народи Европи підносять священну боротьбу за свої національні самостійні держави. Щоб оборонити себе від народної помсти, гітлерівці зі східного фронту відтягають свої війська на Захід. Московські імперіялісти використовують цю ситуацію і з великими жертвами просуваються вглиб України. Московські завойовники кричать, що вони йдуть „визволяти" нашу землю. Але ввесь український народ добре знає, що московські гнобителі нічим не різняться від німецьких. . .

Смерть гітлерівсько-сталінським загарбникам!

Брати Червоноармійці!

Українські повстанці вітають Вас, як своїх рідних братів по зброї. Ми з Вами сини одного народу і одної землі. Нас з Вами однаково вішали і стріляли гестапівці і сталінські кати.

Ми не впали на коліна перед ворогами, а почали з ними криваву боротьбу. Ви на фронті, а ми в тилу знищували німецьких загарбників.

Бийте німецького гада — Гітлера, а після того разом з усім народом вдаримо на кремлівського людожера Сталіна і його банду!

Червоноармійці! Не слухайте юдів-політруків, не слухайте агентів кривавого Сталіна, які цькують Вас на рідних братів-повстанців.

Українські повстанці, які ввесь український народ, не хочуть німецької каторги і не хочуть большевицького Сибіру, не хочуть гітлерівської „Нової Европи" ані сталінської тюрми СССР. Ми хочемо жити у вільних, приязних самостійних країнах без гітлерівської і сталінської терористичної диктатури.

Брати! Не виступайте проти самостійницького руху українського народу! Не стріляйте українських повстанців! Допомагайте їм на кожному кроці в їх священній боротьбі передавайте їм зброю!

Розгортайте ідею Національно Визвольної Революції в СССР!

Поширюйте сітку підпільних національно визвольних організацій у війську!

Цілими частинами переходьте на сторону Національних Повстанських Армій!

Смерть катам народів Гітлерові і Сталінові!

За самостійні держави всіх народів Европи і Азії!

За Національно Визвольну Революцію в СССР!

Заходами Громадського Комітету для відзначення 40-річчя УПА в Ню Йорку оприлюднюємо частину знимок з архіву ЗП УГВР, які є фрагментами з боротьби УПА у роках 1942-1950. Значно ширше і повніше будуть виставлені матеріяли і документи — десятки індивідуальних та збірних фотографій вояків і старшин УПА, її офіційні публікації, а також німецькі, большевицькі, польські та західні документи й книжки про боротьбу УПА на унікальній виставці, що відбудеться в неділю, 17-го жовтня ц.р., о год. 1:00 по полудні в Українському Спортовому Клюбі, при 122 Друга авеню, в Ню Йорку і триватиме до неділі, 24-го жовтня ц.р. В суботу, 23-го жовтня, о год. 5:30 в концертовій залі Купер Юніон при 7-ій вулиці та 3-ій авеню в Ню Йорку відбудеться урочистий концерт на пошану УПА.

„Завоювати майбутність поможе нам книжка і тільки книжка".
(С. Єфремов)

МАЄМО НА СКЛАДІ

НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ, А ЗАМОВЛЯЙТЕ!

ПЕТРО АНДРУСІВ — Маляр і графік. Монографія за редакцією Святослава Гординського ... м. $20.00, т. $25.00
PETER ANDRUSIW — Painter and graphic artist. Monograph edited by Sviatoslav Hordynsky

Богдан Ігор Антонич: ЗІБРАНІ ТВОРИ 1909-1937. Зредаґували: Святослав Гординський і Богдан Рубчак ... $10.00

Бабай КАРУСЕЛЯ ВІРШІВ — лірика, сатира, ґротеск, придибашки, балянДраси, словокрутки, присіканки та чиста правда ... $ 7.00

Петро Балей ОБЕЗВЛАСНЕНЕ СУСПІЛЬСТВО. Марксизм: утопія в теорії і терор у практиці, в трьох частинах ... $20.00

Володимир Барагура МЕЧ І КНИГА. Історичні оповідання, друге, доповнене видання ... $ 6.00

Василь Барка:
а) ВЕРШНИК НЕБА — есеї ... $ 2.00
в) ЗЕМЛЯ САДІВНИЧИХ — есеї ... $ 6.00

Іван Барчук ІСКРИ РОЗУМУ — том перший ... $10.00

Олесь Бердник:
а) БЛАКИТНИЙ КОВАЛЬ — поезії ... $ 4.25
б) ЗОРЯНИЙ КОРСАР — фантастична повість ... $ 9.00
в) СВЯТА УКРАЇНА — есеї і листи ... $ 8.75
г) СИНИ СВІТОВИДА — повість ... $ 4.25

Іван Білик МЕЧ АРЕЯ — казання про великого князя Богдана, званого Аттілою, про давніх русичів і давній Київ, розповідь про життя, труд і подвиги наших далеких предків" ... $10.00

Андрій Білинський
а) ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ В СРСР ... $ 3.00
б) СВІТ І МИ — аналіза української політики на тлі конфлікту вільної демократії з комунізмом ... 3.00

Д-р Данило Богачевський НА ВОЗІ І ПІД ВОЗОМ — картини з життя галицького вояка і правника ... $ 6.00

Пилип Вакуленко У ЦАРСТВІ КОРАЛІВ ... $ 6.00

Наталія Полонська-Василенко:
а) ЗАПОРІЖЖЯ XVIII-гоСТОЛІТТЯ ТА ЙОГО СПАДЩИНА у 2-ох томах ... $15.00
б) ІСТОРІЯ УКРАЇНИ — два томи ... $49.00

Д-р Юліян Вассиян СТЕПОВИЙ СФІНКС. Суспільно-філософічні нариси ... $10.00

Франц Верфель, переклад Григорія Голяна ПІСНЯ ПРО БЕРНАДЕТУ ... $ 5.00

В-во Братства УСС ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ. Історичний збірник УСС 1914-1964 ... $ 8.00

Видавництво „Сучасність" ХРОНІКА ТАБОРОВИХ БУДНІВ ... $ 5.00

В-во „Червона Калина" СОЮЗ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ 1914-1918, Відень — нове ... $ 6.00

Видання Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів і Братства б. Вояків УПА ім. св. Юрія Переможця СПІВАНИК УПА ... $ 5.00

Видання фундації ім. Евгена Коновальця ЕВГЕН КОНОВАЛЕЦЬ ТА ЙОГО ДОБА ... $27.50

Василь Витвицький
а) МАКСИМ БЕРЕЗОВСЬКИЙ — життя і творчість ... $ 5.00
б) МИХАЙЛО ГАЙВОРОНСЬКИЙ — життя і творчість ... $ 3.00

Михайло Влох ВИННИКИ, ЗВЕНИГОРОД, УНІВ ТА ДОВКІЛЬНІ СЕЛА — історично-мемуарний збірник ... $15.00

Р. Володимир
а) ПАЛКІ СЕРЦЯ — вибрані твори ... $ 2.50
б) ПРОЩАВАЙ, МИНУЛЕ — повість ... 4.00

Олекса Воропай В ДОРОЗІ НА ЗАХІД (щоденник утікача) ... $ 5.00

Юрій А. Вудка МОСКОВЩИНА (мемуарний есей) — нове ... $12.00

Василь Гарба НА РОЗПУТТЯХ (до історії одного покоління) ... $ 7.50

Іван Гвозда ДЕРЕВ'ЯНА АРХІТЕКТУРА УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ ... $30.00
Wooden Architecture of the Ukrainian Carpathians

Яків Гніздовський ДЕРЕВОРИТИ, 1944-1975 ... $25.00
Woodcuts, 1944-1975, імпозантне мистецьке видання

Микола Гоголь ТВОРИ — у 2-ох томах ... $5.00

О. Гай-Головко: УКРАЇНСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ В КАНАДІ ... $ 8.00

Марія Голод ЧОТИРИ ПОРИ РОКУ — поезії 1972-1976 ... $ 4.00

Г. Голоскевич ПРАВОПИСНИЙ СЛОВНИК ... $ 7.50

Катерина Горбач МІЙ СЛІД НА ВОДІ — поезії ... $ 2.50

Микола Гордієнко: З ВОЛИНСЬКИХ І ПОЛІСЬКИХ РЕЙДІВ. Із дій УПА — Північ 1943-1944 ... $ 4.00

Евген Грицяк: КОРОТКИЙ ЗАПИС СПОГАДІВ. Історія норильського повстання ... $ 4.75

Олекса Грищенко МОЇ ЗУСТРІЧІ І РОЗМОВИ З ФРАНЦУЗЬКИМИ МИСТЦЯМИ ... $ 5.00

Михайло Грушевський ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ (п'ять томів) ... $36.00

Докія Гуменна:
а) БЛАГОСЛОВИ МАТИ — казка-есей ... $ 6.00
б) ЕПІЗОД ІЗ ЖИТТЯ ЕВРОПИ КРИТСЬКОЇ — феєрія ... $ 3.00
в) МИНУЛЕ ПЛИВЕ В ПРИЙДЕШНЕ — розповідь про Трипілля ... $10.00
г) ЧОТИРИ СОНЦЯ — оповідання й новелі ... $ 6.00

Володимир Ґалан БАТЕРІЯ СМЕРТИ ... $ 5.00

Б. Антоненко-Давидович, за ред. К. Церкевича і В. Павловського ЯК МИ ГОВОРИМІ (і як треба говорити), третє видання — поправлене і доповнене ... $12.50

Д-р Михайло Данилюк:
а) НА МЕДИЧНІ ТЕМИ — лікарський довідник ... $ 7.00
б) ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК ... 4.00

Ген.-хор. д-р Роман Дашкевич: АРТИЛЕРІЯ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ У БОРОТЬБІ ЗА ЗОЛОТІ КИЇВСЬКІ ВОРОТА ... $ 3.50

Ірина Дибко БІЛИЙ ОРЕЛ — оповідання ... $ 5.50

Іван Дмитрик У ЛІСАХ ЛЕМКІВЩИНИ — спомин вояка УПА — друге видання ... $ 8.00

Микола Домашевський ІСТОРІЯ ГУЦУЛЬЩИНИ — перший том ... $20.00

Зосим Дончук: ПРІРВА — роман ... $ 6.00

Ред. Антін Драган: ЛУКА МИШУГА — збірник ... $ 6.00

Федір Дудко: МОЯ МОЛОДІСТЬ — сторінки споминів ... $ 2.00

Осип Дячишин: ЧЕРЧЕ — моє рідне село — монографія ... $ 2.50

Ростислав Єндик: СЛОВО ДО БРАТІВ ... $ 3.00

О. Жданович: ОЛЕНА ТЕЛІГА — збірник: а) поезії, б) проза й публіцистика, в) біографічний нарис, г) спогади і матеріяли, ґ) літературно-критичні оцінки ... $20.00

Галина Журба: ДАЛЕКИЙ СВІТ — розповідь автобіографічна ... $ 5.00

Евстахій Загачевський: СПОГАДИ ФРОНТОВИКА — одисея сірого „коляборанта" ... $ 3.00

Осип Залеський: МАЛА УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ... $ 6.50

Олена Звичайна та Михайло Млаковий: ВОРОГ НАРОДУ — повість — вартісне ... $15.00

Олекса Ізарський: ПОЛТАВА — повість ... $12.00

Ред. В. Ісаїв: УКРАЇНЦІ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ТА КАНАДСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВАХ (соціологічний збірник) ... $12.00

Богдан Казанівський: ШЛЯХОМ ЛЕҐЕНДИ, спомини ... $10.00

Святослав Караванський:
а) СУТИЧКА З ТАЙФУНОМ — збірка поезій ... $ 8.75
б) МОЄ РЕМЕСЛО — нова збірка поезій ... $12.00

Міртала Кардиналовська (Бентон): РАЙДУЖНИЙ МІСТ — (переклад з російської мови Асі Гумецької) ... $ 5.00

Андрій Качор: МУЖІ ІДЕЇ І ПРАЦІ — монографія. Андрій Палій і Андрій Мудрик, творці „Маслосоюзу" і модерної української молочарської кооперації в Західній Україні ... $ 7.50

Ігор Качуровський: ШЛЯХ НЕВІДОНОГО ... $ 2.50

Ред. Іван Кедрин:
а) ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ — спомини та коментарі ... $20.00
б) ПАРАЛЕЛІ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ — з нагоди 50-річчя Ризького миру ... 3.00

Володимир Кедровський: ОБРИСИ МИНУЛОГО — деякі останні діячі — українофіли напередодні революції 1917 року ... $ 2.50

Іван Керницький:
а) БУДНІ І НЕДІЛЯ — короткі історії ... $ 5.00
б) ПЕРЕЛЕТНІ ПТАХИ (довші та коротші, менше й більше веселі історії, в краю, на скитальщині і на гостинній землі Вашинґтона, написані 1942-1952 ... $ 1.50

Р. Кіплінґ — *переклад* Юр. Сірий:
а) БРАТИ МОУҐЛІ — оповідання з життя дитини між звірями — видання друге ... $ 4.00
б) ОТ ТАК КАЗКИ ... 3.00

Ізраїль Клейнер: НАЦІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСТАННЬОЇ ІМПЕРІЇ ... $11.00

Микола Климишин: В ПОХОДІ ДО ВОЛІ — спомини (том перший) ... $15.00

Іванна Климовська: „ЯК СМІХ ЛУНАЄ — БІДА ВТІКАЄ" — гумор Язичинської (відомої в США, як „Гриць Зозуля" в спідниці) ... $ 5.00

Степан Клочурак: ДО ВОЛІ — спомини ... $10.00

Ірена Книш: НЕЗАБУТНЯ ОЛЬГА БАСАРАБ — вибране ... $10.00

Д-р Юрій Княжинський: НАРИС ІСТОРІЇ РИМСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ... $ 7.00

Олекса Кобець: ЗАПИСКИ ПОЛОНЕНОГО — приґоди і враження учасника Першої світової війни ... $ 7.50

Микола Ковалевський: ПРИ ДЖЕРЕЛАХ БОРОТЬБИ — спомини, враження, рефлексії, в 3-ох частинах.
I Напередодні (1905-1017)
II Революційний зрив (1917-1920)
III На чужині (1920-1939) ... $10.00

Людмила Коваленко ТИХА ВОДА — повість ... $ 6.00

Марія Ковальська: ГАННА — роман ... $ 2.50

Микола Ковшун: ЕПІЛОГ ПРИЙДЕ — збірка драматичних творів ... $ 6.00

Едвард Козак: ГРИЦЬ ЗОЗУЛЯ ... $ 8.00

Любов Коленська:
а) ДЗЕРКАЛА — новелі ... т. $12.00
б) ПАВЛІВ ТРІЮМФ — збірка оповідань ... $ 6.00

Наталена Королева: QUID EST VERITAS? (ЩО Є ІСТИНА?) — історична повість ... $ 6.00

Нестор Король: УКРАЇНСЬКЕ КОЗАЦТВО — РОДОНАЧАЛЬНИК КІННОГО ВІЙСЬКА МОСКОВІЇ-РОСІЇ ... $ 2.50

Алла Коссовська:
а) ДВІСТІ ПЕРШИЙ ... $ 1.50
б) ПАМОПОЗЬ — поезії ... 1.00
в) ЦІНА ДУШІ ... 6.00

Григорій Костюк: ОКАЯННІ РОКИ: від Лук'янівської тюрми до Воркутської трагедії (1935-1940 рр.) ---- $ 6.00

Михайло Коцюбинський: ТВОРИ у двох томах — 1884-1902, 1903-1912 ... $10.00

Ол. Кошиць: РЕЛІГІЙНІ ТВОРИ (730 сторінок) --------- $30.00

Ред. Богдан Кравців: ЗІБРАНІ ТВОРИ — повна збірка поетичної творчости — том I ... $15.00

Богдан Кравців: ШЕВЧЕНКОВЕ СЛОВО І СЛАВА — антологія перекладів з Шевченка чужими мовами ... $ 7.50
Bohdan Krawciw: WORD AND FAME OF SHEVCHENKO — an anthology of Shevchenko's poetry in foreign translations.

Уляна Кравченко: ХРИЗАНТЕМИ — повість ... $ 6.00

Володимир Кубійович: УКРАЇНЦІ В ГЕНЕРАЛЬНІЙ ГУБЕРНІЇ 1939-1941. Історія Українського Центрального Комітету ... $10.00

Роман Купчинський:
а) МИ ЙДЕМО В БІЙ — альбомне мистецьке видання ... $16.00
б) СКОРОПАД — поема ... 3.50

Марія Куценко: УКРАЇНСЬКІ ВИШИВКИ — австралійське видання ... $35.00
Maria Kutsenko: UKRAINIAN EMBROIDERIES — published in Australia.

Василь Кучабський: КОРПУС СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ — воєнно-історичний нарис ... $18.00

Микола Лазорський:
а) СВІТЛОТІНІ — збірник історичних нарисів, оповідань, статтей, спогадів 1949-1969 ... $ 7.00
б) ПАТРІОТ — Григор Орлик (1702-1759) — історичне оповідання ... $ 7.00

Д-р Василь Лев: БОГДАН ЛЕПКИЙ: життя і творчість ... $15.00

Богдан Лепкий: МАЗЕПА — з-під Полтави до Бендер — повість ... м. $ 6.00, т. $10.00

Леся Лисак: ТЕРПКІ ПАХОЩІ — новелі ... $ 6.00

Д-р Зиновій Лисько: УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ МЕЛОДІЇ — тт. 1-6 ... $90.00

Марія Лівицька: НА ГРАНІ ДВОХ ЕПОХ ... $ 7.50

Д-р Михайло Лозинський: ГАЛИЧИНА В РР. 1919-1920 ... $ 5.00

Д-р Лука Луців:
а) ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА В СТОРІЧЧЯ ЇЇ НАРОДИН ... $ 2.00
б) ЛІТЕРАТУРА І ЖИТТЯ ... т. $20.00
в) ВАСИЛЬ СТЕФАНИК — співець української землі ... т. $ 8.00
г) ІВАН ФРАНКО — борець за національну і соціяльну справедливість ... т. $ 6.00
ґ) МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ — біографія і характеристика творчости ... $ 2.50
д) ТАРАС ШЕВЧЕНКО — співець української слави і волі ... $ 2.00

Уляна Любович: РОЗКАЖУ ВАМ ПРО КАЗАХСТАН (друге видання) ... $ 5.00

Степан Любомирський: ПРОМЕТЕЇВ ВОГОНЬ — роман: нове — чудове ... $15.00

Станіслав Людкевич: ДОСЛІДЖЕННЯ, СТАТТІ, РЕЦЕНЗІЇ, „Музична Україна", 1973 — вартісне ... $15.00

Володимир Макар:
а) БЕРЕЗА КАРТУЗЬКА — спомини з 1934-35 рр. ... $ 5.00
б) БОЙОВІ ДРУЗІ — збірка спогадів з дій ОУН (1929-1945) ... $15.00

Д-р Іван О. Максимчук НАРИС ІСТОРІЇ РОДУ ПЕТРУШЕВИЧІВ ... $ 5.00

Іван Мартинюк: МОЄ РІДНЕ СЕЛО ЦЕНІВ У БЕРЕЖАНЩИНІ ... $20.00

Іван Мартюк: ЦЕНТРОСОЮЗ — Союз кооперативних союзів у Львові в роках 1924-1944. Спогади співучасника праці й змагань українського кооперативного руху ... $ 5.00

С. М. Мечник:
а) НЕСКОРЕНІ — документальна повість про геройську боротьбу членів революційної ОУН ... $ 5.00
б) ПІД ТРЬОМА ОКУПАНТАМИ — спогади українського революціонера-підпільника ... $ 5.00

Д-р Л. Мишуга: ШЕВЧЕНКО І ЖІНКА (жінка в житті і творах поета) ... $ 2.50

Д-р Петро Мірчук: СТЕПАН БАНДЕРА — символ революційної безкомпромісовости ... $ 6.00

Петро Мірчук УКРАЇНСЬКА ПОВСТАНСЬКА АРМІЯ 1942-1952 ... $10.00

Валентин Мороз:
а) ЕСЕЇ, ЛИСТИ Й ДОКУМЕНТИ ... $ 5.00
б) МОЙСЕЙ І ДАТАН — есей ... $ 3.25

Наукове Товариство ім. Шевченка: МИХАЙЛО ДРАЙ-ХМАРА. З літературно-наукової спадщини ... $20.00

Наукове Товариство ім. Шевченка:
а) ВОЛОДИМИР ГНАТЮК — вибрані статті про народну творчість ... $15.00
б) УКРАЇНСЬКЕ ПОСЕЛЕННЯ — довідник за редакційною колеґією ... $15.00
в) ЗБІРКА УКРАЇНСЬКИХ НОВЕЛЬ — вступна стаття Мик. Глобенка ... $10.00

Науково-дослідче товариство української термінології за спільною редакцією: КОРОТКИЙ СЛОВНИК СИНОНІМІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ... $10.00

Богдан Нижанківський: СВЯТО НА ОСЕЛІ — повість ... $ 5.00

Дм. Нитченко: ЕЛЕМЕНТИ ТЕОРІЇ ЛІТЕРАТУРИ І СТИЛІСТИКИ ... $ 3.25

Микола П. Новак: НА СТОРОЖІ УКРАЇНИ — власні спогади, історичні матеріяли, документи, листування, архів ... $30.00

Іван Овечко: ЧЕХОВ І УКРАЇНА. (Походження А. П. Чехова, його зв'язки з Україною й українські елементи в житті і творчості письменника). З передмовою Василя Лева ... $ 5.00

Жигмонд Богдан Олексин: ПІСНЯ ПРО ЧЕРВОНУ КАЛИНУ 1914-1974, історія УСС-ів для молоді ... $ 3.50

Лариса М. Л. Залеська Онишкевич: КОНТРАСТИ — збірка молодечої творчости (поезія, проза, музика і графіка) ... $ 4.00

Валерій Остапенко
а) ВЕРШНИКИ В ЖИТАХ ... $ 4.00
б) СВІТ ЗА ОЧІ ... $ 5.00

Ред. Михайло Островерха:
а) БЛИСКИ І ТЕМРЯВИ 1918-1919-1920 ... $ 3.00
б) ВОЛОДАР — IL PRICIPE ... $ 5.00
в) НА ЗАКРУТІ — осінь 1939 року ... $ 5.00

Марія Пастернакова: УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — друге, доповнене видання ... $ 3.50

Софія Парфанович:
а) ЛЮДИ І ТВАРИНИ — оповідання і нариси ... $ 5.50
б) ПОПІД КИЧЕРАМИ ТА НАД ПОТОКОМ — повість (хроніка з родинного життя) ... $ 8.00
в) У ЛІСНИЧІВЦІ — оповідання ... $ 3.00

Іван Пігуляк: ВАСИЛЬ АВРАМЕНКО ТА ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТАНКУ ... $ 6.00

В. Підмогильний: МІСТО — роман, чудове ... $ 6.00

Леонід Плющ: У КАРНАВАЛІ ІСТОРІЇ, з додатком Тетяни Житнікової-Плющ. Редакція, вступ і переклад Марка Царинника ... $16.00

М. Л. Подвезько: УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ СЛОВНИК, друге, виправлене і доповнене видання, близько 60.000 слів ... $12.50

Михайло Подворняк: ВІТЕР З ВОЛИНІ — спогади ... м. $10.00, т. $12.00

Володимир Попович: МАРІЯ ДОЛЬНИЦЬКА — ЕМАЛЬ, з англійським перекладом Юліяна Залізняка, імпозантне видання ... $25.00
Wolodymyr Popowycz: MARIA DOLNYTSKA — ENAMEL. English translation by Julian Salisnjak

Микола Приходько: ВІД СИБІРУ ДО КАНАДИ — повість-хроніка ... $10.00

Д-р Юліян Рабій: САМБІРСЬКА БОГОРОДИЦЯ — монографія ... $ 3.00

Володимир Радзикевич: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, у 3-ох томах ... $ 9.00
Том I. — Давня і середня доба
Том II. — Нова доба
Том III. — Нова доба

Юліян Радзикевич: ЛУПУЛОВІ СКАРБИ — історичне оповідання ... т. $10.00

Роман Рахманний: ВОГОНЬ І ПОПІЛ — порив і злам Івана Дзюби ... $ 3.50

Богдан Романенчук: ЛЬВІВ — літературно-мистецький збірник ... $12.00

Микола Руденко:
а) ЕКОНОМІЧНІ МОНОЛОГИ (нариси катастрофічної помилки) ... $ 8.00
б) ПРОЗРІННЯ — поезії і поеми. Статті Петра Григоренка і Ігоря Качуровського
Тверда опр. ... $10.75
М'яка опр. ... $ 8.75
в) ХРЕСТ — поема - чудове ... $ 1.75
г) Я ВІЛЬНИЙ — самвидавна поема з України, історія хвороби, щоденник кандидата в шизофреніки ... $ 1.75

Мілена Рудницька: ЗАХІДНЯ УКРАЇНА ПІД БОЛЬШЕВИКАМИ IX. 1939 — VI. 1941 ... $10.00

Мілена Рудницька: НЕВИДИМІ СТИГМАТИ ... $15.00

Антін Рудницький: ПРО МУЗИКУ І МУЗИК ... $15.00

Антін Рудницький: УКРАЇНСЬКА МУЗИКА — історично-критичний огляд ... $17.00

Кость Шонк-Русич: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА В ІЛЮСТРАЦІЯХ ... $32.00

Севастіян С. Сабол, ЧСВВ: ГОЛГОТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ ... $ 8.00

Іванна Савицька: З ПТАШИНОГО ЛЕТУ — образки сучасного - дружні усмішки - репортажі ... $ 5.00

Степан Самійленко: ДНІ СЛАВИ — спогади ... $ 4.00

Улас Самчук:
а) ВОЛИНЬ — роман у трьох томах:
I. Куди тече та річка
II. Війна і революція
III. Батько і син ... т. $21.00
б) ЖИВІ СТРУНИ — бандура і бандуристи ... т. $25.00
в) МАРІЯ — хроніка одного життя, 3-тє ведання ... $ 4.50
г) НА БІЛОМУ КОНІ — спомини і враженя, третє видання ... $ 8.00
ґ) НА КОНІ ВОРОНОМУ, спомини і враження ... $10.00
д) ОСТ — роман, том I., у трьох частинах (Морозів хутір) ... $10.00
е) ПЛАНЕТА ДІ-ПІ, нотатки й листи ... т. $12.00
є) СЛІДАМИ ПІОНЕРІВ, епос Української Америки ... т. $15.00
ж) ТЕМНОТА — роман у двох частинах ... м. $ 8.00, т. $10.00
з) ЮНІСТЬ ВАСИЛЯ ШЕРЕМЕТИ — роман у двох томах ... $ 5.00

Евген Сверстюк: ВИБРАНЕ ... $10.00

Володимир Свідзінський: МЕДОБІР — поезії ... $ 6.00

Іван Світ: УКРАЇНСЬКО-ЯПОНСЬКІ ВЗАЄМИНИ 1903-1945, історичний огляд і спостереження ... $ 8.00

Іван Світличний: ҐРАТОВАНІ СОНЕТИ — збірка написана в ув'язненні, 63 сонети і 12 віршів ... $ 4.00

Василь Симоненко: ҐРАНІТНІ ОБЕЛІСКИ — збірка вибраних творів в українському оригіналі та англійському перекладі Андрія М. Фр. Чировського ... $ 5.00

Яр Славутич
а) ВОКАЛЬНІ ТВОРИ НА СЛОВА ЯРА СЛАВУТИЧА (музика М. Фоменка, Г. Китастого, Р. Бородієвича, І. Білогруда, С. Яременка та інш.) ... $ 8.00
б) ЗІБРАНІ ТВОРИ 1938-1979 ... $12.00
в) ТВОРЧІСТЬ ЯРА СЛАВУТИЧА — статті й рецензії, упорядкував Володимир Жила ... $12.00
г) УКРАЇНСЬКА ПОЕЗІЯ В КАНАДІ ... $ 4.00

Іван Смолій МАНЕКЕНИ — новелі ... $ 2.50

Іван Смолій: У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'Ї — повість ... $ 3.00

Юрій Соловій: ПРО РЕЧІ БІЛЬШІ, НІЖ ЗОРІ — збірка статтей про мистецтво й мистців ... $15.00

Олекса Солтисік: ТА ЗЕМЛЯ НАША — повість ... $ 4.00

Ігор Соневицький АРТЕМ ВЕДЕЛЬ і його музична спадщина ... $ 4.00

Леонід Соневицький: ІСТОРІЯ УКРАЇНИ — синхроністично-хронологічна таблиця ... $ 1.50

Михайло Соневицький ГОМІН ДАВНОМИНУЛИХ ДНІВ — збірка оповідань ... $ 3.00

Д-р Михайло Сосновський:
а) ДМИТРО ДОНЦОВ — політичний портрет з історії розвитку ідеології українського націоналізму ... $12.00
б) МІЖ ОПТИМІЗМОМ І ПЕСИМІЗМОМ. Вибрані статті і есеї ... $16.00
в) НАРИС ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ ... $ 2.50

Д-р Матвій Стахів:
а) УКРАЇНА В ДОБІ ДИРЕКТОРІЇ УНР — монографічна праця, брошурована в 7-ох томах ... $45.00
б) ТРЕТЯ СОВЄТСЬКА РЕСПУБЛІКА В УКРАЇНІ — нариси з історії третьої воєнної інвазії Совєтської Росії в Україні і розвитку окупаційної системи в часі: Листопад 1919 — Листопад 1924 ... $ 4.00

Матвій Стахів і Микола Фр.-Чировський МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ — статті, спогади, документи ... $12.00

Іван Стоцький: КЛЕПАЧІВСЬКИЙ РЕЙД — повість із часів УПА ... $ 6.00

Василь Стус: СВІЧА В СВІЧАДІ — поезії ... $ 4.00

Східньо-Европейський Дослідний Інститут
а) ВЯЧЕСЛАВ ЛИПИНСЬКИЙ архів — том 6 ... $16.00
листи Дми-ра Дорошенка до Вячеслава Липинського
б) архів — том 7 ... $17.00
листи Осипа Назарука до Вячеслава Липинського

Остап Тарнавський: БРАТ-БРАТОВІ, книга про ЗУАДК ... $ 5.00

УКРАЇНСЬКА ПРИСУТНІСТЬ У ЛЮРДІ ЗАКРІПИЛАСЬ

Над всесвітньовідомим місцем прощі і з'яви Богоматері, французьким Люрдом в Пірінеях, піднеслися незвичні для цього пейзажу позолочені куполи першого східнього храму в цьому чудотворному місті. Це—збудована зусиллями всієї української діяспори українська католицька церква Успення Богоматері, що її 28 серпня ц.р. посвячено при чисельному здвигу прочан з різних країн.

Для католицького Люрду і для самих українців це незвичайна подія. Католицький світ, репрезентований різними спільнотами, вдоволяється чудовою базилікою, святинею при гроті появи Богоматері та іншими удогідненнями для мільйонів прочан з усіх-усюдів. Для них це спільне, і універсальна католицька громада чується тут, як вдома. Звучать пісні і молитви різними мовами, а Богослужби відбуваються за тим самим обрядом. Довгий час так воно було і для українців чи інших східніх прочан, які з року в рік також прибували до Люрду.

Але якось не могли наші відправи мати такий інтимний і своєрідний український характер у загальних святинях, хоч треба признати, французькі господарі завжди були гостинні і йшли назустріч різним нашим потребам.

Частинно, наприклад, задоволено специфічні українські потреби тим, що споруджено у великій базилиці окремий „український вівтар" з нашою мозаїкою й іншими іконами. Її завжди наші прочани відвідували та спеціяльно складали свої молитви за переслідувану Церкву. Від років ще в іншій формі відчувалася стала присутність українців у Люрді.

Завдяки кільком нашим священикам, у Франції придбано оселю, що її названо багатозначним ім'ям „Почаїв", де перебувають наші Сестри, і де українські прочани могли знайти приміщення. Якось так сталося, що поруч ще є приватний український готель з рестораном „Одеса", що також може примістити кільканадцять гостей. Але ця оселя знаходиться яких три кілометри від головних паломничих місць.

Кілька наших священиків, що заснували корпорацію „Святого Андрея" вирішили створити щось поважнішого і тривалішого для задокументування нашої присутности в Люрді. Закуплено терен і будинок в самому місті, півкілометра від гроти і через річку напроти неї, де заплановано збудувати українську стилеву церкву і пансіон. Вже кілька років ведеться збіркова акція на цю ціль, до Америки й Канади приїжджав один з ентузіястів о. крилошанин Василь Прийма. Українська громада відгукнулася на заклик ініціяторів дуже жертвенно. Зібрано задовільну суму грошей, а датки ще прибувають, бо багато дечого треба закінчити.

Інж. Мирослав Німців безкоштовно приготовив проєкт, і почалися праці. Перебудовано колишній будинок на модерний пансіон для Сестер, які будуть завідувати цією станицею, і для гостей-прочан, а поруч здвигнено невелику церкву з усіма атрибутами української святині. Архітект задумав збудувати її в стилі козацького барокко, дещо упрощеного вимогами терену, матеріялу і місцевого законодавства. Нелегко було дістати дозвіл на побудову такого „екзотичного" храму у французькому місті. Але все полагоджено, основні роботи успішно закінчено влітку цього року.

Слід додати, що, крім важких робіт, що їх мусіли виконати будівельні фірми, багато зроблено нашими людьми, які приїжджали аж із далекої Альзасії із своїм неструдженим душпастирем, о. крилошанином Павлом Когутом, та тижнями там працювали. Вислід їх зусиль—знаменитий.

Церква Успення, розташована на розі двох вулиць із власним городом і подвір'ям і пов'язана із оселею-пенсіоном, вже готова. Позолочені вежі виблискують в соняшних проміннях і їх видно з усіх кінців. Вони звертають на себе увагу. Люди з різних країн і різних мов із зацікавленням запитують про цю святиню і заходять до неї помолитися. Вставлено іконостас, головні ікони (помісні) вже готові; їх виконав мистець П.Холодний, мол. На абсиді зовні

(Продовження на ст. 6)

Архиєпископ-Помічник Мирослав Любачівський освячує храм і вірних у супроводі митрофорного протоієрея Маріяна Бутринського.

Юрій Тарнавський: ОСЬ, ЯК Я ВИДУЖУЮ — збірка поезій українською і англійською мовами $ 4.00
THIS IS HOW I GET WELL

Володимир Татомир: ЮНАЦТВО В ОБОРОНІ РІДНОЇ ЗЕМЛІ — спогади про участь української молоді у визвольних змаганнях 1918-1920 років $ 3.00

Зеновія Терлецька: УКРАЇНСЬКІ СТРАВИ $ 7.50

Юрій Тис:
а) НА СВІТАНКУ — біографічна повість з життя Марка Вовчка $ 6.00
б) СИМФОНІЯ ЗЕМЛІ — новелі $ 2.50
в) ШЛЯХАМИ ВІКІВ — оповідання $ 2.50

Кость Туркало: СПОГАДИ $ 2.50

Ген. О. Удовиченко: ТРЕТЯ ЗАЛІЗНА ДИВІЗІЯ, РІК 1919 $ 7.00

Українське Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка: УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОЗАХИСНИЙ РУХ
Тверда оправа $12.75
М'яка оправа $ 9.75

Ігор Федів і Вол. Золотопопець: СИН УКРАЇНИ — історична повість у 3-ох частинах з ілюстраціями, друге змінене видання $ 7.50

Ред. Євген Федоренко:
а) РУХ ОПОРУ І САМООБОРОНИ В УКРАЇНІ $ 5.00
б) СТИЛЕВІ ШУКАННЯ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО $ 1.50

Іван Форденко: ВІД СТАЛІНА ДО ДАЖБОГА $ 3.45

Іван Франко: ТВОРИ — 20 томів, комплет 100.00

Микола Хвильовий: ТВОРИ в п'ятьох томах
Том I. т. $15.00
Том II. т. $15.00

Богдан Цимбалістий: ПРОБЛЕМА ІДЕНТИЧНОСТИ. — УКРАЇНА ЧИ АМЕРИКА $ 2.50

Дмитро Грицько Цяпка: ГОРИТЬ ЛІС! — спомини колишнього вояка УПА $10.00

Данило Чайковський: МОСКОВСЬКІ ВБИВЦІ БАНДЕРИ ПЕРЕД СУДОМ — докладний перебіг розправи, цінні документи, голоси преси $12.00

Оксана Черниш: ТЕРНИСТИМ ШЛЯХОМ — спогади $ 6.00

Ярослав Чумак:
а) УКРАЇНСЬКЕ ДОШКІЛЛЯ. Збірник виховних матеріялів для українських родин і дитячих садків $20.00
б) УКРАЇНСЬКІ ДІТИ — НАШЕ МАЙБУТНЄ. Збірник виховних матеріялів і Антологія. Діти та молодь в українській літературі $ 7.00

Тарас Шевченко: КОБЗАР, з поясненнями й примітками д-ра Василя Сімовича $12.00

Юрій Шерех: ДРУГА ЧЕРГА — збірка статтей про літературу, театр, ідеологію $12.00

Авраам Шіфрін: У СОВЄТСЬКІЙ КАТІВНІ — із свідчень політв'язня $ 1.50

Августин Штефан: ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ — спомини і дещо з історії Карпатської України $10.00

Анатоль Юриняк: КАМІКАДЗЕ ПАДАЄ САМ — оповідання й фейлетони $ 4.00

Анатоль Юриняк: ЛІТЕРАТУРНІ ЖАНРИ МАЛОЇ ФОРМИ $ 5.00

Д-р Володимир Янів: ЖИТТЯ — 4-та книга лірики $ 5.00

Юрій Яновський: МАЙСТЕР КОРАБЛЯ — роман $10.00

Дарія Ярославська:
а) В ОБІЙМАХ МЕЛЬПОМЕНИ — роман м. $ 4.50 т. $ 6.00
б) ІІ НЬЮ ЙОРК — скорочена повість $ 3.00

АЛЬМАНАХ СТАНИСЛАВІВСЬКОЇ ЗЕМЛІ — збірник матеріялів до історії Станиславова і Станиславівщини $35.00

БУЧАЧ І БУЧАЧЧИНА — історично-мемуарний збірник $25.00

ДРОГОБИЧЧИНА — ЗЕМЛЯ ІВАНА ФРАНКА. Збірник історичних і мемуарних матеріялів, том II-ий $10.00

ПЕРЕМИШЛЬ ЗАХІДНИЙ БАСТІОН УКРАЇНИ, збірник матеріялів до історії Перемишля і Перемиської Землі, зладжений редакційною колегією під проводом проф. Б. Загайкевича $10.00

ЧОРТКІВСЬКА ОКРУГА — історично-мемуарний збірник $25.00

АНТОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ В КАНАДІ 1898-1973 $ 7.50

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМИННИКІВ „СЛОВО" — література, мистецтво, критика, мемуари, документи, збірник ч.ч. 1-8 $82.00

Записки Наукового Т-ва ім. Шевченка:

ЗБІРНИК НА ПОШАНУ ОЛЕКСАНДРА ШУЛЬГИНА (1889-1960), том 186, за редакцією д-ра В. Янева $ 5.00

РЕЛІГІЯ В ЖИТТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ — збірник на пошану Кардинала Йосифа Сліпого, том 181, за редакцією д-ра В. Янева $ 5.00

Із видань Українського Вільного Університету:

ЗБІРНИК НА ПОШАНУ ІВАНА МІРЧУКА (1891-1961), за ред. Ол. Кульчицького.
Symbolae in memoriam IOANNIS MIRTSCHUK, ed. Al. v. Kultschyzkyj $15.00

ЗБІРНИК НА ПОШАНУ ПРОФ. Д-РА ЮРІЯ ШЕВЕЛЬОВА
Symbolae in honorem GEORGII Y. SHEVELOV $22.00

НАУКОВІ ЗАПИСКИ, матеріяли до історії української церкви — на пошану Кардинала Йосифа Сліпого, за ред. д-ра Володимира Янева $15.50

Наталія Полонська-Василенко: ДВІ КОНЦЕПЦІЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ І РОСІЇ (в німецькій мові) $ 4.70

Михайло Демкович-Добрянський: УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ СТОСУНКИ У XIX СТОРІЧЧІ $ 4.00

Аркадій Жуковський: ПЕТРО МОГИЛА Й ПИТАННЯ ЄДНОСТИ ЦЕРКОВ $11.00
PETRO MOHYLA AND THE PROBLEM OF UNITY OF CHURCHES.

Володимир Шелест: ІДЕОЛОГІЧНА БОРОТЬБА МІЖ МОСКВОЮ ТА ПЕТЕРБУРГОМ-ЛЕНІНГРАДОМ І ЇЇ ВІДОБРАЖЕННЯ У ЛІТЕРАТУРІ $ 3.00

Олександер Юрченко: УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ СТОСУНКИ ПІСЛЯ 1917 Р. В ПРАВНОМУ АСПЕКТІ $15.00

Д-р Володимир Янів: СТУДІЇ ТА МАТЕРІЯЛИ ДО НОВІШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ, з передмовою Наталії Полонської-Василенко $15.00

Український Вільний Університет в Мюнхені: ЮВІЛЕЙНА КНИГА УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ГІМНАЗІЇ У ЛЬВОВІ $25.00

Замовляти можна в книгарні „Свободи", пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи оплату на кошти пересилки від $1-3 (в залежності від кількості книжок).

НАЛЕЖНІСТЬ ПЛАТНА ЛИШЕ В АМЕРИКАНСЬКИХ ДОЛЯРАХ.

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

"SVOBODA" BOOK STORE
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Українське Патріярхальне Світове Об'єднання

запрошує на **СИМПОЗІЮМ** *на загальну тему*

БОГОСЛОВІЯ МИРЯНСТВА

Субота, 30-го жовтня 1982 р., о год. 9:45 вранці
Філія УКУ в Філядельфії, Па.
7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa. 19117, tel. (215) 635-1555

ДОПОВІДАЮТЬ:

о. д-р І. МУЗИЧКА — „Богословія мирянства — суть, значення, потреба";
о. д-р П. БІЛАНЮК — „Миряни та три Христові уряди в Церкві — священичий, царський і пророчий";
д-р Б. ЛОНЧИНА — „Миряни в світлі II. Ватиканського Собору";
мґр Є. ІВАНКІВ — „Наші древні церковні братства та сучасний мирянський рух у Вселенській Церкві";
проф. Т. БИРД — „Досвід американських католиків у питанні участи мирян у житті й праці Церкви".

Оплата 10 долярів.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

ОСІННЯ ПРОГРАМА 1982 РОКУ

16-го жовтня, субота, 6-та год. веч.
Відкриття виставки Спілки Українських Фотографів

17-го жовтня, неділя, 4-та год. по пол.
Офіційне відкриття Осіннього Сезону УІА — Прийняття

23-го жовтня, субота, 12-та год. — 8-ма веч.
Засідання і симпозіюм Польської Медичної Спілки.

24-го жовтня, неділя, 4-та год. по пол.
Святочне прийняття для відзначення і вшанування Лідії Савойки за її працю на користь етнічних груп міста Ню Йорку.

29-го жовтня, п'ятниця, 7:30 веч.
Річні Загальні Збори Українського Інституту Америки.

30-го жовтня, субота, 6-та год. веч.
Прем'єра фільму Славка Новицького „За стерном долі" (на доручення УНСоюзу).

31-го жовтня, неділя, 3-тя год. по пол.
Перший Концерт з серії Сценічно-Музичної Мистецької Групи УНС-УІА.

6-го листопада, субота, 7-ма год. веч.
Ліцитація мистецьких творів на цілі УІА

7-го листопада, неділя, 3-тя год. по пол. — 6-та год. веч.
Симпозіюм для відзначення 40-ліття Української Повстанської Армії.

12-го листопада, п'ятниця, 7-ма год. веч.
Початок Тижня Слов'янської Спадщини — Білоруський Вечір.

13-го листопада, субота, 5-та год. по пол.
Друга доповідь з серії Гарвардського Університету (ГУРІ): „Візантія і слов'яни", проф. Ігор Шевченко.

14-го листопада, неділя, 3-тя год. по пол.
72-ий Відділ Союзу Українок Америки — Музичне Матіне Молодих Талантів.

12-го — 21-го листопада, понеділок-неділя, різні
Тиждень Слов'янської Спадщини.

20-го листопада, субота, 7-ма год. веч.
Давид Іґнатов — читання модерної американської поезії.

21-го листопада, неділя, 4-та год. по пол.
Серія українських фільмів ч. 1 „Кам'яний хрест".

27-го листопада, субота
Відкрита.

28-го листопада, неділя, 4-та год. по пол.
Вокальна Академія Українського Інституту Америки.

4-го грудня, субота, 7-ма год. веч.
Традиційний Андріївський Вечір.

5-го грудня, неділя, 4-та год. по пол.
Відкриття мистецької виставки праць Якова Гніздовського — Прийняття.

11-го грудня, субота, 7-ма год. веч.
Традиційне Різдвяне Святкування Українського Лікарського Товариства Північної Америки (УЛТПА).

12-го грудня, неділя, 2-га год. по пол. — 7-ма год. веч.
„ЯЛИНКА" українських студентів.
3-тя год. по пол.
Другий Концерт з серії Сценічно-Музичної Мистецької Групи УНС-УІА

18-го грудня, субота, 9:30 пер. пол. — 6-ої год. веч.
Конференція з нагоди 100-річчя народин В. Липинського. Спонзорує УНІГУ і Дослідчий Інститут ім. В. Липинського.

18-го грудня, субота, 7-ма год. веч.
Симпозіюм — Товариство Українських Інженерів.

19-го грудня, неділя, 4-та год. по пол.
Перший Концерт з Серії Українських Композиторів „Вертеп". Перше виконання в Америці композиції для хору і струнного тріо „Мої пастушки" Григорія Сковороди.

31-го грудня, п'ятниця, 8-ма год. веч.
Традиційна Зустріч Нового Року.

2-го січня, неділя, 4-та год. по пол.
Різдвяні колядки.

16-го січня, неділя, 4-та год. по пол.
Другий Концерт з Серії Українських Композиторів.

24-го січня, неділя, 4-та год. по пол.
Серія українських фільмів ч. 2.: „Ніч на Івана Купала".

UKRAINIAN INSTITUTE of AMERICA
2 East 79th Street ■ New York, N.Y. 10021
Тел.: (212) 288-8660

Українське Лікарське Товариство Північної Америки, Відділ Пенсильванія і Товариство Українських Інженерів Філядельфії

запрошують на

ПРОГУЛЬКУ по УКРАЇНІ в ПРОЗІРКАХ
Київ, Канів, Львів, Чернівці і Почаївська Лавра

в неділю, 16-го жовтня 1982 р., о год. 4-ій по пол.
в Освітньо-Культурному Центрі, Абінґтон, Па.
700 Cedar Rd., Abington, Pa.
ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР.

УКРАЇНСЬКІ АРТИСТИ — УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЄВІ

КОНЦЕРТ

ВЕЧІР МУЗИКИ, ПІСНІ, ТАНЦЮ І СЛОВА

ВИСТУПАЮТЬ (подаємо в азбучнім порядку)

ТОМА ГРИНЬКІВ
АНДРІЙ ДОБРЯНСЬКИЙ
ЕД ІВАНКО
ЮЛІЯН КИТАСТИЙ
ЛІДІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА
ЛЯРИСА КУКРИЦЬКА
ХРИСТИНА ЛИПЕЦЬКА
НУСЯ МАРТИНЮК
КАРТЕР МкАДАМС
ЮЛІЯНА ОСІНЧУК
ПАВЛО ПЛІШКА
МОТРЯ СЛУПЧИНСЬКА
ГАЛИНА СТРІЛЕЦЬ
НЕСТОР ЦИБРІВСЬКИЙ

Неділя, 14 листопада 1982 р., 3-тя год. по пол.
New York University — Loeb Student Center
EISNER & LUBIN AUDITORIUM
566 Laguardia Place • New York City
(біля Washington Square Park — Greenwich Village)

Квитки в ціні — $12.00 і $8.00 — молодь до 18-го року і пенсіонери.

Український Музей — (212) 228-0110, Арка — (212) 473-3550
Дніпро — (201) 373-8783

Після Концерту — **ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ**
Квитки — $15.00

Дохід на розбудову Музею

Олександер Кошиць
РЕЛІГІЙНІ ТВОРИ
(730 стор.)
Ціна $32.00 з пересилкою
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:
• АВТОМ власним або чужим
• АВТОБУСОМ
• ПОЇЗДОМ
• ЛІТАКОМ
• чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Дорогого, Незабутнього БАТЬКА І ДІДА

бл. п.

МИХАЙЛА КУХАРА

будуть відправлені:

СЛУЖБА БОЖА в суботу, 16-го жовтня 1982 р., о год. 9-ій ранку, в церкві свв. Петра і Павла в Коговзі, Ню Йорк;

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ в четвер, 4-го листопада 1982 р., о год. 7:30 ранку в соборі свв. Володимира й Ольги в Чикаґо, Ілл.

Про молитви за душу Покійного просять:
син — РОМАН з дружиною АННОЮ і дітьми ІГОРЕМ І НАТАЛКОЮ
дочка — ОЛЬГА АНДЕРСОН з чоловіком ТИМОФІЄМ і сином МАКСИМОМ
дочка — МАРТА

ПОДЯКА

Дня 7-го червня 1982 року відійшов від нас, з волі Всевишнього, у Вічність

БАТЬКО І ДІДУНЬО

бл. п.

МИКОЛА ПРАСІЦЬКИЙ

Цією дорогою складаємо найсердечнішу подяку всім Рідним, Приятелям, Товаришам по Зброї та Всім, що своєю участю в похоронних відправах віддали останню шану Покійному й старалися улегшити нам тяжкий біль.

Щиро дякуємо о. шамбелянові Константину Беднарові за відправлення Парастасу, Панахиди та Заупокійної Служби Божої, за прощальні слова та відпровадження Покійного на місце спочинку.

Сердечно дякуємо ред. Стефанові Кондрадові від ОбВУА, п. інж. Іванові Скірі від Українського Народного Союзу, п. д-рові Петрові Стерчові від Української Громади у Філядельфії, Па. та д-рові Володимирові Ценкові від Пласту за зворушливі прощальні слова після Панахиди.

Дякуємо Хорові „Прометей" за чудову китицю квітів.

Щире спасибіг дорогим паням Марії Одежинській, Євгенії Подоляк та інж. Р. Лазорові за приготування тризни, як рівнож Куреневі „Чортополохи" та всім іншим знайомим Паням, що причинилися до цього своєю поміччю та співчуваннями.

Спасибіг ВП. маестрові Ярославові Климовському, що під час тризни виголосив приємну згадку з молодих літ пережитих разом з Покійним в театрі Й. Стадника.

Рівнож висловлюємо щиру подяку д-рові Олександрові Черникові за щиру опіку під час короткої недуги.

Зі щирого серця дякуємо Родині і Всім, що взяли участь в похоронних відправах, за квіти, за численні Служби Божі, за пожертви на добродійні цілі та листи зі словами співчуття й розради.

Вкінці дякуємо похоронному заведенню Панства Насевичів за взірцеве переведення похорону.

Нехай Всевишній Господь всіх Вас наділить щедрими ласками, а душу Покійного хай прийме до Царства Небесного.

АНАТОЛЬ — син і РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з Приятелями й Українською Громадою, що в неділю, 10-го жовтня 1982 р. в Торонто відійшов у Вічність наш Найдорожчий Чоловік, Батько і Дідо

сл. п.

Д-р права ОСИП БОЙКО

нар. 6-го липня 1912 р. в с. Теляче, пов. Підгайці, Зах. Україна

ПАНАХИДИ за спокій душі відслужились 11 і 12 жовтня в похоронній каплиці Кардинала, а Заупокійну Службу Божу і чин похорону довершено 13-го жовтня в катедрі св. свщ. Йосафата.

Тлінні останки Покійного спочили на цвинтарі Парклавн, Торонто.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

У глибокому смутку:

ГАЛИНА — дружина
ТАНЯ — дочка з чоловіком РОМАНОМ МЕЛЬНИКОМ
ДАНА — дочка
МАРІЧКА І МЕЛАНІЯ — внучки
ЛУКІЯ ШПУНДЕР — шваґерка
та ближча і дальша Родина в Канаді, ЗСА, Польщі і Україні

Замість квітів на могилу Покійного проситься складати пожертви на Шевченківську Фундацію 456 Main St., Winnipeg, Manitoba, Canada.

Українська присутність...

(Закінчення зі стор. 5)

шньої стіни за престолом видніє гарна мозаїка, проєктована найновішим виходцем з України, мистцем Володимиром Макаренком, що тепер перебуває в Парижі. Мозаїка зображує постаті святих Рівноапостольних князів Володимира й Ольги. Мозаїку вставляли напередодні посвячення храму. Залишається ще розмалювання стін і дальших ікон в іконостасі.

Незабутній день посвячення храму відбувся на Успення 1982 року. З усіх усюдів прибуло понад 1200 прочан під проводом своїх священиків. Найбільше було з Франції, але й інші европейські країни були численно заступлені—Німеччина, Англія (велика група під проводом о. митрата Миколи Матичака), Бельгія, Австрія (під проводом о. д-р Олександра Дзеровича); були індивідуальні прочани з Швайцарії, Італії, Голляндії, Югославії, Чехо-Словаччини, Польщі, а навіть з України.

І такі далекі континенти, як Австарлія та Південна Америка, були заступлені. Чимало прибуло з Канади, головно з Монтреалю, Торонто і Саскатуну. Понад 250 прочан привіз з ЗСА о. крилошанин Богдан Смик, а серед них члени церковного хору з Нюарку. Було понад 50 священиків.

Духовно очолив цю велику українську прощу Високопреосвященний Владика Мирослав Любачівський, Архиєпископ-Помічник, що заступав тут Блаженнішого Патріярха Йосифа і з його уповноваження посвятив український храм в Люрді. Сам Патріярх, хоч як він цього бажав, не зміг вдоволити бажання організаторів врочистости, щоб особисто посвятити цей храм, якому він від початку щиро сприяв.

Врочистості свячення храму почалися напередодні Успення 27-го серпня Великим Повечер'ям і Літією. В день празника служили Утреню, а потім відбувся обряд посвячення храму, виконаний Владикою і духовенством. Церква не вміщала усіх вірних. Архиєрейську Літургію відправлено перед храмом, до якої стали чотири десятки священиків,

На подвір'ї храму Успення в Люрді; на абсиді — мозаїка роботи В.Макаренка.

а ближче співслужили Владиці Мирославові отці митрати Маріян Бутринський з Чикаґо, Іван Гаврилюк з Монтреалю та Михайло Василик з Парижу, що репрезентував недужого Владику-Екзарха Франції, Кир Володимира Маланчука. Дияконував о. І.Тростянецький з Лос Анджелесу. Присутніми були місцевий римо-католицький єпископ та монс. Декамп з Парижу, що репрезентував паризьку Архиєпархію. Інші священики сповідали богомольців. Південна погода була чудова, і учасники цієї Літургії розмістилися на широкому подвір'і, суміжних вуличках, а навіть на бальконах довколишніх будинків. Співав хор з Нюарку під диригентурою М.Добоша.

Після Євангелії прочитано окреме послання від Патріярха, а проповідь — духовну науку виголосив Архиєпископ-Помічник.

По обіді українські прочани побували на святих місцях у базиліці і біля ґроти, а потім мали спільне зібрання під великим шатром, де звичайно відбуваються різні Богослуження та з'їзди. Це було мирянське відзначення нагоди посвячення української церкви, яке заступило відомі в інших місцях спільні „гостинни" чи „бенкети". Пообідали прочани у своїх готелях чи в гостинних приміщеннях Сестер Служебниць біля церкви і в „Почаєві", а тут зійшлися, щоб висловити спільну радість та сподівання з цього чергового досягнення Української Церкви і народу в розсіянні.

Ініціятором святочних зборів було Українське Патріярхальне Товариство в Франції і з його рамени провадив зустріччю д-р Кирило Митрович. Виступив головний „будівничий" цього храму о. П.Когут, який подякував усім за добру волю і попрохав про духові дари — святі молитви на цьому місці і в місцях свого прожитку. Святкове слово виголосив д-р Василь Маркусь, що тепер перебуває у Парижі, порівнявши цю святиню до святих відпустових місць в Україні. Коли наш нарід не може вільно на власній землі величати Богородицю, він плекає її культ скрізь, де його закинула доля. Розвивали ці думки та висловили свої почування з нагоди здобутку в Люрді й інші речники: Степан Семенюк, голова Патріярхального Товариства в Франції, інж. Григорій Комаринський від організацій в Німеччині, мгр Омелян Коваль (Бельгія), ред. Маркіян Шептицький (від Патріярхального Об'єднання в Англії), о. д-р О.Дзерович (Австрія), о. крилошанин Б.Смик (Америка), митрат І.Гаврилюк (Канада), проф. Аркадій Жуковський (від Українського Центрального Громадського Комітету й наукових установ Франції), Марія Митрович (від жіноцтва) і панна Пачеха (від молоді СУМ-у). Під кінець промовляв ще другий будівничий люрдського храму, відданий о. В.Прийма, який в поетичній формі змалював це святе місце.

Майже у всіх промовах червоною ниткою проходила думка про єдність нашої Церкви, про її змагання до самобутности й патріярхату, лунали слова вдячности і прив'язання до Голови і Батька Католицької Церкви Патріярха Йосифа. Це зібрання пройшло у піднесеній атмосфері.

Ввечері того ж дня відбулася ще процесія з чисельною участю українців, у якій — як це завжди в Люрді — звучали на різних мовах моління і пісні на честь Богородиці. Українські написи і прапори широко видніли понад головами тисячних мас і свідчили про нашу присутність серед побожного Божого люду.

Після процесії ще відбувся духовний концерт нашого хору з Нюарку, який дав приблизно 45-хвилинну програму, що складалася із клясичного українського релігійного репертуару. В базиліці, де відбувався концерт, були присутні понад дві тисячі осіб, в більшості не-українці.

В неділю, 29-го серпня, відслужено Архиєрейську Літургію біля ґроти. Окремі групи брали участь у хресній дорозі та в процесії хворих, дехто навіть взяв купіль у люрдській воді. Значна частина українських прочан відвідала в неділю по обіді оселю „Почаїв", де відслужено Молебень до Пречистої Діви. Тут в розмовах і в товариській атмосфері провели наші люди з різних країн кілька приємних годин. Помітною була також поважна участь молоді у цій зустрічі прочан. В неділю ввечері та у понеділок деякі групи почали роз'їжджатися додому, або ще в дальші місця, як, наприклад, до Риму, Венеції, Швайцарії, а навіть до Мюнхену. Одна з американських груп побувала кілька днів у Парижі, відвідавши українські установи і дорогі нам місця — абатство в Сенліс (де збудувала церкву Анна Ярославна), могилу Симона Петлюри та собор св. Володимира.

За кілька днів залишився дещо осамотненим храм у Люрді. Але не цілком. Там є Сестри Служебниці, там ще перебуватимуть українці, що працюють над викінченням деяких робіт. Але головне, туди прибуватимуть українські прочани і там завжди знайдуть рідний куток, власні ікони, свого священика, українську атмосферу, щоб у Франції, далеко від місць свого перебування і від України, продовжувати свідчення українського християнства у підніжжі Піринеїв над рікою Ґавою.

Один із репортажів у місцевій пресі про посвячення церкви Успення в Люрді 28-го серпня ц.р. мав багатомовний заголовок — „Україна над Ґавою". Справді там була на празнику Успення Україна, жива і віруюча. Туди вона буде часто паломничати.

В.М.

ЗВЕРНЕННЯ

ДО УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Управа Об'єднання Прихильників ДЦ УНР із почуттям занепокоєння і турботи слідкувала за постійними оголошеннями в календарі імпрез про заплановані два відзначення дня самостійности і соборности УНР — 22 січня. Роками у Філядельфії зорганізована українська громада завжди відзначувала урочисто одно свято нашої Державности. Бо ж була таки одна українська національна революція, було одне проголошення вікопомних державнотворчих актів 22- січня 1918-19 років. Як можна на 65-му році після проголошення української державности поділитися до тієї міри, що навіть на рік не можна зійтися разом на спільну урочистість?

Управа Прихильників ДЦ УНР у Філядельфії мала дотепер надію, що прийде таки до зговорення в українській громаді і буде одне спільне свято. Тому що ми не бачимо жадних познак в напрямку домовленности в роз'єднаній громаді, ми уважаємо потрібним звернутися до всіх українських організацій Філядельфії та до всіх українців міста із закликом спільно відзначити одним святом дні 22-го січня.

Ми не входимо в причини і мотиви теперішніх розходжень на форумі УККА, але як організація, що впродовж майже 40 років від 1948 року підтримує морально і матеріяльно ДЦ УНР — прямого спадкоємця і носія української суверенности в екзилі, — ми не можемо спокійно приглядатися до подвійних вшанувань нашого державного свята. Тому ми пропонуємо послуги нашої організації для створення одного спільного громадського комітету у Філядельфії для вшанування одного свята 22-го січня.

З цією ціллю на думці ми ласкаво запрошуємо представників усіх українських організацій на спільне засідання ініціятивної групи для створення ділового громадського комітету, що відбудеться в середу 20-го жовтня о год. 7:00 вечора в Домі УНР при 1211 68-ма авеню у Філядельфії.

Управа Відділу Об'єднання Прихильників ДЦ Української Народної Республіки

Росія...

(Закінчення зі стор. 2)

їх редакторів, репортерів і телевізійний персонал. Він думає, що краще знання проблеми Сходу Европи американцям може радше сприяти, як шкодити американсько-совєтським взаєминам — що є проблемою дуже дискусійною. Бо знання історії, якими способами дійшло до постання нинішньої совєтської імперії, мусить логічно довести до висновку, що треба покласти край методами поярмлювання щораз нових країн і народів і змаганню до знівечення їхніх національних аспірацій. Логічно, край такому процесові може поставити тільки розвал того монструального імперського твору.

В справі Альманаха

З уваги на поважні кошти видання Альманаха та на велике підвищення поштових оплат, як теж, щоб заощадити зайвого труду та видатку тим, які досі Альманах повертали, інформуємо, що Альманах УНС на 1983 рік буде друкований в обмеженій кількості. Цей Альманах будемо висилати передплатникам, які вже зголосили нам бажання його отримати, та всім, що у найшвидшому часі його замовлять, висилаючи до Адміністрації „Свободи" свою точну адресу.

Ціна Альманаха залишається в сумі — 8 долярів.

Чи зустрінемось в Зальцбурзі?

Як рік-річно, місяць жовтень розмалював гори, від осіннього поцілунку сонця зарум'яніли ягоди калини.

Вітаєм ранню осінь і з жалем усвідомляємо собі, що це вже рік пройшов від сьомого з'їзду Зальцбурзьких гімназистів. Пригадуються розвагові хвилини, пригадуються дискусії і рішення. Одне з них важливе: наступний з'їзд у Зальцбурґу.

Заохочені закликом колишні учні вже приготовляються до подорожі. Плянується теж „автобус молоді" (вік обмежений від 18—35).

Тура не мусить бути виключно для учнів—гостям раді. Турою займається „Scope Travel Agency", 845 Sanford Ave., Newark, N.J. 07102; тел: (201) 371—4004.

З'їзд заплановано від 29-го червня до 13 липня 1983 року. Спільні тури будуть виїздити із Зальцбурґу від 3-го липня до 13-го липня і закінчаться у Відні, звідки літак відлетить до Америки.

Зальцбуржани є у зв'язку з проф. І.Жилою і підробиці про перебіг з'їзду будуть подані пізніше. Без уваги на це, закликається всіх гімназистів і приятелів зголошуватися до цього небуденного з'їзду, де матимуть змогу ще раз пережити нашу молодість.

Коміт. Зальцбурзької Гімназії

Пам'яті...

(Закінчення зі стор. 2)

ди мелодійна, з українським кольоритом та сучасною гармонією. Він чудово відчував звучання різних інструментів і партитура його була різнобарвна, не монотонна. Якось Ігор приніс для чоловічого хору пісню, яку він написав для театральної вистави. Хормайстер зробив пробний запис. Ігор прослухав її і був незадоволений. Очі його палали гнівом. — Хіба так можна співати цю пісню? — Звернувся він до хормайстера і співаків хору. — Так ревуть тільки воли. — Він сів за піяно і почав наспівувати мелодію. Всі, хто знав його запальний характер, ніхто не ображався. Пісню переписали вдруге і він був задоволений.

Самобутній талант композитора особливо повно розкрився у пісні. Частіше всього Ігор Шамо спочатку писав мелодії, а далі поетові надавав „рибу", тобто набір різних слів. Поетам було тяжко з ним працювати, бо він був капризний і дуже вимогливий. Придворним його поетом і другом був частіше всього Дмитро Луценко. Їх пісня „Києве мій" стала відома у всьому світі. Співаків Ігор вибирав безпомилково. Він любив писати пісні для народних артистів СССР Юрія Гуляєва та заслуженого артиста УССР Олександра Таранця. Вони завжди доносили його творчий задум і пісня ставала популярною.

Ігор Шамо брав активну участь у Спілці композиторів України. Багато років він очолював секцію масового жанру, будучи її головою. Був дуже принциповим, та із-за цього він мав дуже багато ворогів серед колеґ, а також тому, що йому завидували його таланту. Ігор Шамо дуже плідно працював для створення музики для кіна і театру, радіо і телебачення, і відразу його музика ставала популярною.

Світла пам'ять про Ігоря Наумовича Шамо — талановитого художника, невтомного трудівника, чуйну людину назавжди збережеться в серцях шанувальників музичного мистецтва.

Леонід Вербицький

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 16-го ЖОВТНЯ 1982 р.

Амстердам, Н. Й. Звичайні збори Т-ва ім. Ів. Франка 266-ий Відд., о год. 7:30 веч. в домі Українсько-Американського Горожанського Клюбу при 3-5 Теллер вул. Є важні справи до полагодження. Проситься всіх членів прибути, а особливо членів Управи та членів місцевої каси. — С. Когут, предс., М. Кривулич, касир, В. Варшона, секр.

НЕДІЛЯ, 17-го ЖОВТНЯ 1982 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Avenue. Просимо взяти численну участь, приєднуйте нових членів до УНСОюзу. — В. Марущак, рек. секр.

● РОЗШУКИ ●

ШИНДЮК МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ
— пошукує брат з України. Прошу писати на адресу:
PETER LESZCZYNSKI
259 Knapp Avenue
Rochester, N.Y. 14609